

Vlaemsche poëzy

Johanna Desideria Courtmans-Berchmans

bron

Johanna Desideria Courtmans-Berchmans, *Vlaemsche poëzy*. Joseph van In, Lier 1856

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/cour006vlae01_01/colofon.php

© 2017 dbnl

**Uitboezeming
by de vyf-en-twintigste verjaring der
inhuldiging
van den eersten Koning der Belgen.
Eervolle melding in den nationalen dichtstryd**

**uitgeschreven door het Staetsbestuer.
1856.**

Uitboezeming.

Vox populi vox Dei.

I.

De volkszee was bedaerd; de vryheidsvlagge zweefde
Weer zegepralend grootsch naest de oude ryksbanier;
De vaderlandsche leeuw, die op zyn voeten beefde,
Verhief den trotschen kop, heldhaftig, stout en fier;
Terwyl de vredevlag, die op den toren wiegelt,
Haer blanken vleugel in de kalme Noordzee spiegelt,
En 't oord, weleer met bloed bemorst,
Door Frankryks overmagt en dwinglandy van Spanje;
Had, nauw uit de armen van Oranje,
Een eigen rykstroon en een vorst.

Verbeelding, leid my naer die tyden
 Terug, langs 't afgelegde spoor;
 Herspiegel my het volksverblyden,
 By Belgies eersten uchtendgloor;
 En toon my aen Westvlaendrens stranden,
 Waer Leopold eerst aen mogt landen,
 Vlaemsch Belgie met ontdekte kruin,
 Dat, ver op de opgewuifde waetren,
 's Lands eersten welkomgroet den Vorst doet tegen schaetren,
 Van stroom, en veld, en dal, en duin.

God dank! daer ryst hy voor myne oogen
 De nieuwgebouwde vorstentroon:
 'k Zie Belgie smeekend neêrgebogen,
 Met scepter en met koningskroon
 Voor hem, wiens volksmin op der Grieken troon wou steigren,
 Maer grooter werd, als Vorst, door 't roemenswaerdig weigren,
 By 't tanen van het vredelicht;
 'k Zie Leopold ten troon geklommen
 De volkswet in de hand, die leer der vorstendommen,
 Waerop Europa 't oog met eerbied houdt gerigt.

Stil, vaderlanders, stil, en luistert;
 Zwygt, stroom en woud; de koning spreek:
 Geen zucht, geen woord, hoe zacht gefluisterd,
 Geen adem die de stilte breekt.
 God! hoe welsprekend is de tale
 Der wysheid, zonder woordenprale;
 Die tael is 't, die de volken leert.
 Stil Belgen, laet geen zucht ontglippen;
 Vangt ieder woord van 's konings lippen:
 Stil, stil, 't is Leopold, die Belgies grondwet zweert.

Waer schuilt gy, wondre kunstpenseelen
 Van Belgies grooten schilderheer?...
 Kom, Rubens, mael ons die tafreelen,
 Met ziel en leven als weleer.

Neen, wyk terug: de glans, die om uw werk zou stralen,
 Zou nooit ons zielevreugde malen;
 Den naneef, die 't gewrocht bespiedt,
 Zoudt gy verrukken en verwondren;
 Zyn geestdrift zou u tegendondren;
 Maer ons begrypen, kan hy niet.

Wat waert gy paersch en doodsch, o beeldtenis der vryheid,
 By 't glansen van het koningdom!
 Doch schoon zyt gy als bruid. De blyheid
 Bezielt u, want een vorst hebt gy ten bruidegom:
 Met de onafhanklykheid moogt ge in de rykszael troonen,
 Uw bruidegom de grondwet toonen,
 Terwyl gy op zyn boezem rust,
 En, zacht omstrengeld door zyn liefde,
 Het leed vergeet, dat Belgie griefde,
 De smart, die hy heeft uitgebluscht.

II.

't Is feest in Vlaendrens vruchtbre velden;
 't Is feest langs Maes- en Scheldevloed;
 Een vorstelyke huwlyksstoet,
 Verzeld door edelen en helden,
 Weèrspiegelt in der Senne vloed.

Ziet gy die koninklyke schoone,
 Wie geene maget evenaert;
 Die, als een lalie in den gaerd,
 Getooid is met der deugden kroone?
 Juicht, Belgie, 't is uw koningin;
 Juicht, 't is uw bruid, geliefde koning!
 Het is een engel, die uw wooning
 Zal heiligen door huwlyksmin.

's Volks profecy heeft niet gelogen:
 Er is op Belgies troon, in vrouwelyk gewaed,
 Een engel neêrgedaeld, die, over ons gebogen,
 Ons leed en vreugde gadeslaet.
 Ja, Belgies eerste koninginne
 Is 't evenbeeld der moederminne;
 De Belg, die Leopold eert om zyn majesteit,
 Bemint de koningin om haer zachtmoedigheid.
 De Vorst doet Belgies hart met heldenfierheid kloppen;
 Louisa sproeit den grond met liefde- en deernisdruppen.
 Hy is de wysheid, waer het vaderland op boogt;
 Zy is de moeder, die der armen tranen droogt.

En zie dat drietal kleine Belgen,
 Daer, op de treden van den troon;
 Zy spelen met een bloemenkroon:
 Dat zyn de vorstelyke telgen;
 De diamanten van de kroon,
 Wier glans voor 't nageslacht zal blinken,
 Tot dat de laelste troon der aerde zal verzinken
 In 't eindelooze Niet,
 En 't ongeschapen licht alleen nog stralen schiet.

III.

'Van hier, gy woedende tempeesten,
 Die ginds in 't Zuiden openbarst;
 Van hier, verwaende omwentlingsgeesten,
 Hoe zeer gy op de tanden knarst:
 Uw dolheid doet geen helden bukken;
 Op Belgie bonst gy 't hoofd aen stukken,
 Waer deugd en wysheid saëm regeert;
 Daer kunnen stormen noch orkanen
 Het licht der eendragtszon doen tanen:
 Van hier, verblinden, die noch Vorst noch Godheid eert.'

Zoo sprak de Belg, wen Belgie beefde
 Voor naderenden staetsorkaen,
 Die in Europa's boezem leefde,
 En roem en welvaart deed vergaen.
 Met majesteit, als by zyn krooning,
 Trotseert de wysheid van den koning
 Den schrikgeest van het staetsbewind;
 Zyn liefde heerscht, zyn bliken spreken;
 't Gedrocht wykt verre van onz' streken;
 En Leopoldus troont als 's volks beschermend vrind.

Rampzalige, die spot by heil- en rustverdelgen,
 Met d'eerbied van het volk voor Vorst en Monarchy:
 Gy noemt de vorstenmin der Belgen
 Een ridderkruisen-jagt en slaefsche huichlary:
 Kom, sla uw oog op 't graf van Belgies koninginne,
 En tel de tranen, die der Belgen kinderminne

Er stort, in rouwgezucht tot God.
 Beproof of gy, by 't huiswaertskeeren,
 Geen vorstelyke deugd zult eeren,
 Of uw verdierlykt hart ook op die grafsteê spot.

Doch neen, verwyder u, ontaerde;
 Uw blik ontheiligt ligt dit dierbaer graf. Vaerwel.
 Helaes! waerom verliet ik Belgies bloemengaerde,
 Om 't oog te wagen in uw hel?...
 Verdwynt, omwentlings-bliksemschichten;
 Wy blyven 't oog tot Gode rigten,
 En buigen voor de majesteit,
 Die om des Konings voorhoofd blikkert,
 En 't gansche vaderland omflickert,
 Gelyk de gloriezon der onafhanklykheid.

IV.

Fier boogt de Belg op vroeger tyden,
 En baedt zich in 't genot van 's lands geschiednisblaên.
 Hy ziet de vaderen 't Romeinsche juk bestryden,
 En roept met geestdrift uit: ik ook, ik ben Germaen!
 En wen hy 't wonderboek erkentelyk doorbladert,
 Ziet zyn ontvlamde geest een zegepralend heir,
 Met glorielauweren om kruisbanier en speer,
 Dat Belgies vryen erfgrond nadert.
 Bly, ziet hy 't voorgeslacht door heldengrootheid blinken;
 Maer plots weêr in den nacht der slaverny verzinken.
 Hy ziet den vlaemschen zoon, in worstling met den dood,
 Den vyand uit den lande dryven;
 Zelf wetten aen den vreemde schryven;
 En roept met geestdrift uit: Onze oudren waren groot!
 Doch als een tooverglans, verdwynt der vadren grootheid,
 Als hy in later eeuw 't geschiednisblad weer bloot leit;

En innig aengedaen,
 Stort hy een bittren traen;
 En 't is of hem, uit 't graf, de woudzang der Druïden
 Prophetisch tegensuist:
 'Als een Germaensche zoon aen Belgie zal gebieden,
 En 't vaderlandsch gevoel van vrye snaren ruischt,
 Dan eerst zal dwinglandy der vaedren erf ontvlïeden.'
 En in de beeldtnis die 't orakel hem ontrolt,
 Erkent hy 't evenbeeld van koning Leopold.

Ondankbre, roept hy uit, waer is hy die durft morren?
 De Belg verloochent hem: hy is zyn broeder niet;
 Hy zou den vredekrans om Belgies kruin doen dorren,
 En schande laden op het vaderlandsch gebied.
 Heeft hy de tyden dan vergeten,
 Die godsdienst, troon en regt in d'eigen afgrond smeten;
 Dien tyd waerin de Belg met bloedge tranen kloeg,
 En neêrgebogen voor den geesel van den lande,
 Zich zelf, en 't nageslacht ter schande,
 Vereeniging met Frankryk vroeg?

Verdwyn, herinnering! die tyden zyn gewroken:
 En 't jonge vaderland is grootscher dan weleer;
 Op 't puin der vryheid, is de vryheid weêr ontloken,
 Geen enkle schandvlek kleeft op Belgies mantel meer.
 En zie het bruidskleed van den koning,
 Dat golvend van den rykstroon zwiert,
 Is nog met d'eigen krans van leliën gesierd,
 Die geurden by zyn eerste trooning.
 Geen vyandyke marteldrop,
 Geen broederbloedvlek kleeft er op.
 Ja, laet den vreemde vry op volksveroovring bogen.
 Op lauweren gedoopt in 't bloed:

De Belg staert op dien glans met treurig mededoogen.
 De vreë, de vrede alleen is voor de Belgen zoet.
 Wel is het schoon, een stoet van helden,
 Met ridderbanden opgetooid,
 Trotsch te zien draven door de velden,
 Met zegelooveren bestrooid;
 Maer grievend is 't, wanneer een moeder,
 By 't naedren van het schittrend heir,
 Ten gronde zinkt, en snikt: ik heb geen zoon, geen broeder,
 Geen gade meer.

En weenend weidt het oog op kwynende landouwen,
 Op korenakkers, door den rusterstoet vernield,
 En op de braven, die hun lanse heeft ontzield;
 En 't harte breekt by 't zegepalm aenschouwen,
 Door heldenmoed behaeld;
 Maer duer met tranen en met broederbloed betaeld.

Ja, laet den vreemde vry op volksveroovring bogen,
 Op lauweren gedoopt in 't bloed,
 De Belg staert op dien glans met treurig mededoogen,
 De vreë, de vrede alleen is voor de Belgen zoet.
 Hy mint de weelde van zyn velden;
 Hy mint de nyverheid, de kunst;
 Hy mint zyn Koning en zyn helden,
 En vraegt den hemel slechts de gunst
 Van 't land, dat 't wereldrond met eerbied aen moet staren,
 Voor troonverwoesting en voor slaverny te sparen.

Neen mort niet langer, vlaemsche telgen;
 Al ligt uw moederspraek nog half in boei gekneld;
 De vlaemsche Genius der Belgen
 Pronkt met den glans der hoop in 't geest- en letterveld.

Haest zal het stoffyke ook voor zynen invloed buigen,
 En als de bie, die op de zoetste bloesems aest,
 Zal 't land eens honig uit de vlaemsche geestkracht zuigen,
 En roemen op het volk, dat volken heeft verbaesd.

Reeds ligt het vlaemsche veld, als met een bloemenregen,
 Met kunstgewrochten en met lauwren overspreid;
 Na d'arbeid lacht eens de oogst den wakkren veldling tegen,
 Slechts ware grootheid is 't, die tot de grootheid leidt.
 Reeds dringt uw tael, gelyk de zachte dauw der lente,
 In 't eens verdord gemoed van 't achtloos vaderland;
 Thans lokt het ryksgebied u in de gloriëte,
 En morgen houdt het regt der vlaemsche Belgen stand.

V.

Wees welkom, wees gegroet, volzaelge morgenstond,
 Doorstraeld met volksgeluk en blydschap van den lande,
 Wees driewerf wellekom, aen Belgies horizont,
 Dag, waer de hemelvorst een jubelkrans om spande!

Wees welkom, wees gegroet, o Koning, op den troon,
 Die 's lands erkentlykheid, als jubelaer, u stichtte,
 Aen u, zyn wyzen Vorst.... Dat Belgies jubelkroon,
 Gelyk een zegestar, het aerderyk verlichte!

Daer schittert hy door eigen daden,
 Door vreedzaamheid en liefdegloed;
 Zyn troon is opgetooid met frissche olyvenbladen,
 En, als een bloemengaerd, ligt Belgie aen zyn voet.

Ja, de adem van den vreê, die over de akkers waeide,
 Schonk bloemen aen de plant, en bloesem aen de vrucht;
 En 't koren dat de veldling maeide,
 Dronk ryke korrels uit de reine vryheidslucht;
 De vlaemsche veldling, lang voor 't morgenkrieken wakker,
 Drinkt aen de vredebron geen dwazen krygslust in;
 De vlaemsche jongling ploegt den vaderlyken akker,
 En is de schutgeest van het ouderlyk gezin.

Daegt op, stoomt aen uit vreemde streken,
 Stoomt aen uit Oost, en Zuid, en Noord;
 Beschouwt den jubelkrans, die om den Koning gloort,
 Gelyk een hemelzegeteeken;
 Vereert het dankgevoel, dat Belgenland bezielt.
 Ziet hoe de kunstnaer, dien de Koning heeft veredeld,
 En de arme, die in Vlaendren heeft gebedeld,
 Erkentlyk aen zyn voelen knielt.

De stemme van het volk is ja de stem van God:
 Het volk riep Leopold; God heeft den Vorst gezegend;
 't Volk smeekte om bystand in zyn weifelende lot;
 En 's hemels liefdedrop heeft Belgenland beregend.
 Juich, Belgie, juich, aenschouw het vorstelyk geslacht,
 Aen 't erflyk koningdom, door Leopold geschonken;
 Zie hoe Louisa's deugd, Maria Tresa's kracht,
 U, met verjongden gloed, als heillicht tegenvonken.
 Ja, geef uw boezem lucht by 't huidig hooggety.
 O Belgie, laet den stroom van al uw liefde bruisen,
 Laet d'echo van uw hart om 's konings zetel ruischen;
 Groet 't vorstelyk gezin eerbiedig, aen de zy
 Zyns vaders, wen de blik, dien ge op den troon laet stralen,
 Als weêrlicht van uw ziel, den koning gaet herhalen:
 'Wat Belgie 't meest bemint, o Leopold, zyt Gy.'

Zie hoe de feestvlag zwaait, en hoe de wimpels zwieren;
 Zie hoe de Belgen 't feest van hunnen Koning vieren.
 De glans van 't voorgeslacht, dat eeuw op eeuw dekt,
 Wordt op den jubeldag ontsluijerd. En gewekt,
 Door 't vaderlandsch gevoel van stede- en veldelingen,
 Ruischt de oude vlaemsche zang u toe, als uit de kringen
 Van 't zalig geestendom; met forschen feesttoonval,
 Klinkt Belgies jongste stem en Maerlants luitgeschal.

Gy hoort, gy ziet, o Vorst, de stofflyke bewyzen
 Van eerbied en van dankbaerheid,
 Als liefdewondren, om uw jubelroone ryzen,
 En aêmt den geur in dien de jubelkrans verspreidt;
 Maer hoe de vreugde ook strael, door pracht u voorgetooverd,
 Haer glans wordt door den gloed der dankbre ziel veroverd,
 Die neêrgebogen voor het kruis,
 In burgerwoon en werkmanskluis,
 Den Vorst der wereldvorsten afsmeekt,
 Dat hy den liefdeband van Vorst en volk nooit afbreekt,
 En hemelwellust storte op Belgies koningshuis.

Wat zyt ge, o harmony der ongewyde zangen,
 Wat is het volksgejuich, de geestdrift van het land,
 Wat is een troon met goud en bloemfestoen omhangen,
 By 't innig dankgevoel dat in de ziel ontbrandt?

't Zyn wierookwalmen die, pas opgegaen, verdwynen;
 't Is kunstvuer-slingring dat zyn goochellicht verspreidt,
 En luchlpaleizen voor het stofflyk oog doet schynen:
 't Onstofflyk leeft alleen, en glanst in eeuwigheid.

Beschermende Almagt, bron van liefde, en licht, en leven,
 Gy, die d'olyfboom schiept, en die de troonen zaeit,
 Die vredepalmen door de vorstendommen zwaait,
 En Belgenland een Koning hebt gegeven,
 Zie neêr, van d'onbegonnen troon,
 Op hem, dien Gy versiert met vrede- en jubelkroon;
 Dien Gy in d'uchtend van zyn grysheid,
 Tooit met den diadeem van vorstelyke wysheid;
 Schenk onzen Koning rust, gezondheid, duerzaam heil,
 En houd der Belgen land gestaêg op vredespeil.
 Geef magt aen Leopold, by 't straffen en 't gebieden,
 Verjongt zyn levenskracht, wanneer zy dreigt te vlieden;
 Bewaer hem op den troon, gezegend door uw hand,
 En op uw arm geleund, ten steun van 't vaderland.

Zie opwaerts, Belgenland, juich, zie den hemel open:
 Uw bede kloof de neevlen door;
 De Alvader hoorde u aen, zag u betrouwend hopen;
 En 't stroomend hemellicht doorstraelt uw feestdagglor.

O neen, zoo hebt gy nooit geblonken,
 Myn oud en roemryk vaderland;
 De vorst, waerop de Belg mag pronken,
 Prykt reeds onsterfelyk in Europa's vorstenband.
 De tolk der grondwet, door het vrye volk gekozen,
 Heeft 't vreemde staetsvernuft verwonderd en doen blozen;
 Door 't vorstelyk genie des Konings voorgegaen,
 Streeft Belgie 't spoor vooruit der glorierykste volken.
 De Alwysheid juicht het toe, en, boven stof en wolken,
 Schryft zy in 't eeuwig boek der Belgen grootheid aen.

Vryheid.

O schoonste beeld der idealen,
 Geliefde bruid van Belgenland,
 Gy, door wier kroon van zonnestralen,
 De geestdrift van het volk ontbrandt;
 O Vryheid, die de rampenwereld
 Met kransen van geluk omperelt,
 En, als een hemellicht, voor 't oog der volken gloort;
 Die, met een enkel vingerteeken,
 De sterkste troonen kunt verbreken,
 En, door een enklen blik, het gansche land bekoort;

O zuster van den eerstgeschapen,
 Wier adem nog in 't Eden zweeft;
 Hy ook heeft op uw borst geslapen,
 In wellust met u voortgeleefd.
 En toen de Alvader hem tot sterven
 Gedoemd had, en hy om moest zwerven
 In de onbegrensde woesteny;
 En toen de doodangst hem benauwde,
 De schepping hem met schrik beschouwde,
 Bleef hem alleen de Vryheid by.

Gy waert, by 's levens morgenkrieken,
 Voor hem gelyk de lucht voor 't zwevend vooglenkoor;
 Zyn vlekkelooze geest sleg op uw gouden wieken
 Het nevelwoud der schepping door;
 En toen de menschheid in den kluister
 Der ondeugd als verzonk; uw luister

Verdoofd werd door de dwinglandy;
 Toen klonk uw stem luid over de aerde:
 'Op! sterveling, ten stryd: herwin uwe eigenwaerde;
 Sta op! de Schepper schiep u vry.'

En nog ruischt de echo van die woorden,
 Schoon eeuw op eeuw in 't niet verzwond;
 Uw stem dreunt over wieg en over grafsteêboorden,
 Zoet als een hemelzang in 't ondermaensche rond.
 Gy blyft de wellust van de landen,
 De knoop der volk- en vorstenbanden,
 De leigeest van des volks geluk.
 En wee, o wee den vorst die ooit u durft miskennen,
 Een parel van uw kroon durft schennen;
 Want in uw hand alleen baert kroon noch scepter druk.

Gy waert het, heilgodes der aerde,
 Die, in uw blanken hoogtydsdosch
 't Heelal doorzwevend, helden gaêrde
 Voor Belgenland, in 't heilig bosch.
 Toen klonk uw stem, als een orakel
 Des Eeuwigen, in 't tabernakel
 Van 't volksdom; Claudius ontvonkt
 In heilge liefde voor den lande;
 't Tweedrchtig Rome strydt, en wankelt tot zyn schande;
 En Belgie zwaeit de vlag waerop uw beeldtnis pronkt.

Doch eenmael zwierft gy voor myne oogen,
 Met rouwkrip overdekt, den stroom der tyden door:
 'k Zag eeuwen, aen uw voet gebogen,
 Bezwyken zonder geestlichtgloor;
 'k Zag troonen ryzen, nederploffen,
 Door dwinglandy in 't hart getroffen;
 Het volk vergaen in slaverny,
 En weêr den geest zyn boei verbreken,

Om 't zegevaendel op te steken,
Op 't rookend puin der maetschappy.

In 't Zuiden zag ik u herryzen,
Het kleed met heldenbloed bemorst;
Uw aanblik deed de wereld yzen,
En wee hem die u laken dorst.
Toen mogt geen kroon van zonnestrallen
Om uw onschuldig voorhoofd pralen.
Ja, waer herreest gy, groote God!
Niet in die golvend hemelglansen
Die 't volk met zielsgeluk omkransen,
Neen, gy verreest op een schavot.

Hoe wreed, o engelreine schoone,
Werd toen uw ryk, uw magt miskend:
Uw rykskroon werd een doorne kroone;
Uw ryk, een poel van volksellend;
En, schoon er jaren sinds vervlogen,
Nog golft de bloedwolk voor onze oogen,
Die uit uw boezem is gestroomd.
Europa's zilvren waterplassen
En zullen nooit die vlekke wasschen,
Ofschoon 't gevallen volk zich vry en zalig droomt.

En wy, wy Belgen, fiere zonen
Van Vlaendrens helden, wy, wier geest
Door 't luchtzwerk zweeft, ver boven troonen,
Wy, nooit voor hooger magt bevreesd;
Wy, die de slavenboei gelyk een riet verbreken;
Doch nimmer ons op vorsten wreken,
Maer wellust scheppen in een grootsche monarehy;
Wy, Vryheid, blyven u vereeren;
Met Belgies vorst blyft gy regeren,
Zoo lang het Belgisch ryk een ryk van liefde zy.

Zou 't waer zyn 't geen de orakels spreken,⁽¹⁾
 Dat in Europa's kolk weêr moord en slagting broedt?
 Dat gy geroepen wordt om troonen le verbreken,
 En dat de volksvolkaen reeds in de zielen woedt?
 Zou dan Europa's kroost zyn eigen volkseer rooven;
 Uw licht, o Vryheid, uit doen dooven?
 Is thans uw glans het licht niet van de monarchy?
 En wordt uw beeldtenis herboren,
 Om met een stalen kroon, 't symbool der moord, te gloren?
 En vliegt Europa's roem met uw bestaen voorby?

O vryheid, door God zelf, den banneling gegeven,
 Die 't slavend volk herleven doet,
 Blyf Belgies troon en volk omzweven,
 En pletter d'oproergeest met uw verheven voet.
 Blyf over Vlaendrens akkers glimmen;
 Verlos ons van die nare schimmen,
 Die stygen uit des afgronds nacht;
 En, moest eens Belgie.... Neen, ik dwale,
 Ofschoon 't heelal dien tol betale,
 Gy houdt voor Belgenland de wacht.

O schrikgedrogt der lydende aerde,
 O nimmer rustend Zuidervolk,
 U was het heil te groot, dat 't koningdom u baerde;
 Gy zocht een reddingsark en vond een rampenkolk.
 Welligt, maetschappelyke ontzinden,
 Poogt ge in een staetsorkaen nog eens geluk te vinden.
 Ach! luistert naer de klagt van uw gemarteld land,
 En, moest ge eens vryheidschennis teuglen,
 Stygt nimmer op der driften vleuglen,
 Maer op de vlerken van 't verstand.

(1) De krater smooit, de vuerberg ronkt enz.
 Jan Van Ryswycks lied op de July-feesten.

**Marnix van s^t Aldegonde.
Dichtstuk
bekroond met het gouden eermetael der
Koninklyke Maetschappy
de Olyftak,
op den 20 augustus 1855.**

Marnix van s^t Aldegonde.

De spaensche dvingland Flips heeft 't puik van Neérlands zonen,
Van 's leven akker, als het koren, weggemaeid.
Hy rust: 't Is Alvarez die thans het moordtuig zwaait,
En over 't vlaemsche volk op 't bloedschavot komt troonen.
Fier ryst zyn standbeeld op: Het monster van metael
Staet daer, in Belgies schoot, gelyk een held te pronken,
't Verdierlykt spaensche rot van 't schuldloos bloed nog dronken,
Siert by de moord zyn kruin als by een zegeprael.

Gy siddert aen zyn voet, o grootsche Scheldestad,
Wyl 's monsters blik u tegenvonkelt;
Gy ziet uw welvaert door het wangedrocht omkronkeld;
Gy ziet uw land met broederbloed bespat;
't Is of de pynbank ook uwe ziel gemarteld had.

Wie durft Flips zendling tegenspreken,
 Die, met der godsdienst glans gekroond,
 Niet als een vorst, maer als een tweede godheid troont,
 Ja, als de godheid zelf durft straffen en durft wrekea?

Wie durft de wraekgeest tegengrimmen,
 Hem, die geen sterfling evenaert?
 Wie durft hem stuiten in zyn vaert,
 Omringd van honderdduizend schimmen,
 Die nederrolden van 't schavot,
 Of smoorden in een kerkerslot,
 Of, in der houtmyt flikkeringe,
 Der martelaren kroon ontvingen?

Wie durft? 't Is Marnix die den zielewang verbant,
 En naer de vryheid mikt van 't stervend Nederland;
 't Is Brabants heldenzoon, die 't spaensch gedrogt durft tergen,
 Die Alva's juk verschopt als 't broedsel van de dwergen,
 't Is Aldegond, de ziel van Neêrlands eedverbond,
 De lichtbaek en de hoop van zyn geboortegrond.
 Een nederlandsche zucht is met zyn zucht gestegen,
 En Marnix neemt de pen en laet Filips den degen;
 Het vloers der dweepery werd door zyn hand verscheurd,
 En, met een nieuwe blos, werd Neêrlands wang gekleurd

Terwyl de vryheidszucht het vaderland omvadent,
 Is 't of 't onzenuwd volk weêr nieuwe kracht inadent,
 't Is of de grootsche geest van Marnix het bezielt,
 En woedende met hem om Alva's standbeeld krielt;
 De langgetergde Belg houdt 't slagttuig in de handen,
 En dreigt den gunsteling van Filips aenteranden.

Maer wie, wie is die held die ginds naest Marnix treedt?
't Is Willem van Nassau, zyn broeder door den eed,
Zyn broeder door het doel, waer zy, vereend, naer streven,
't Is Marnix ander ik, het leven van zyn leven,
Het is de Noordstar die op Belgies bodem schynt,
Haer glans dooft Filips blik, en Alvarez verdwynt,
En d'afgod van metael ploft voor 's lands woede neder,
En nimmer eischt Filips der Belgen tienden weder.

De sluikmoord heeft 't schavot vervangen;
De houtmytvlammen dooven uit;
Met 't vloers der huichlary omhangen,
Is 't of Filips de rampen stuit;
Maer 't monster brandt van wraek en woede,
Zyn wraek eischt Aldegonde's val;
De nacht bedekt zyn geeselroede,
Een sluijer kleeft op 't rampendal;
En Marnix durft den schedel heffen,
De moordknods kan zyn geest niet treffen,
Die vry van slaefsche boeijen streeft,
En reeds in Hollands boezem leeft.

En gy, o Belgen, gy, de roem van vroeger dagen, -
Reeds is uw goed, uw bloed, uw heil, de spaensche buit, -
Ryst op! het Noord zal't Zuid, en't Zuid zal 't Noorden schragen,
De onmeetbre vryheidsgeest strekt zich op allen uit.
Zoo sprak de vlaemsche held; en zyn bezielde tale
Dreunde over heide en veld, en over stroom en dal!
Zy trof den vlaemschen trots, de fierheid van den Wale,
Die nederbogen op hun jammren zonder tal!

Helaes! dat volk was slechts de schaduw van 't voordezen,
De schrik heeft 't oord ontzield waer 't spaensche monster trad,

Het slaept, ach! zou die slaep misschien zyn doodslaep wezen,
En is zyn lykkleed slechts een blank historieblad.

Ontwaekt, o fiere vlaemsche telgen,
By 't ruischen van 't Wilhelmus lied;
't Is Marnix stem, de stem der Belgen,
Die dreunt op 't Neèrlands grondgebied.
Het is de zang der bannelingen,
Dien Noord en Zuid te saêm moet zingen,
De zang die moed in 't harte giet;
Het is de hoop der Geuzebende,
De laefnis in de volksellende,
Die Aldegonde's ziel ontschiet.

O Marnix, groote ziel, die wy te laet erkennen,
Een traen rolt op uw naem, die uit myn veder vloeit;
Gy, die de vryheidsdrom zoo stout vooruit durft rennen,
Te lang bleef voor uw lof der Belgen geest geboeid;
Uw volksgezag alleen scheen u nog te overleven,
Die zang die Nederland doet mynren en verblydt,
Die 't waterloosche veld doorruischte by den stryd,
En 't fransche keizerryk zag by zyn toonen sneven.
God dank! de poëzy, uit uwe ziel geteeld,
Heeft op het slagveld ook in Neèrlands roem gedeeld.

Thans ryst de Diplomaet, de Kryger en de Dichter,
De schrandre Redenaer en vrye Volksverlichter,
Voor 't lang ontkluisterd volk, ja, 't wonder van zyne eeuw,
Held Marnix beeld ryst op ter schouw van Vlaendrens leeuw.

O Marnix, is 't uw glans die om myn schedel flikkert?
 Myn blik verduistert en myn geest is mat geblikkerd,
 'k Zie schemerblind den glans van zoo veel grootheid door!
 Ja, Marnix, 't is uw schim, en Belgie buigt er voor.

Weêr zweeft gy langs de Scheldezoomen,
 Waer gy de laetste weêrstand boodt,
 Waer gy, in worstling met den dood,
 De dood dorst tarten zonder schroomen,
 Na 't offren van uw eigen goed,
 Het volk door geestdrift hebt gevoed,
 Als hongersnood zyn krachten boeide,
 't Was honig die uw mond ontvloaide,
 En 't was een vaderarm die 't gansche land omsloot.

Ik zie uw helder oog nog schittren langs de dyken,
 Uw blik nog rusten op het reddend Kouwenstein;
 Uw geest herschept in vloed ginds 't onafmeetbaer plein,
 En ziet dien vloed gekleurd met 't bloed der spaensche lyken:
 Gy ziet den grond gered waer voor gy pleitte en streedt!
 Een woord, o Scheldestad, uw kamper staet gereed,
 De reddingszonne daegt! Vat moed! verschrikte Belgen,
 De stroom zal 't spaensch bewind in zynen schoot verzwelgen.

Van waer die sidddring in 't beslissend oogenblik?
 Nog is de vlaemsche geest verbysterd door den schrik;
 De tyd vervliegt, 's lands held laet d'eersten rouwkreet hooren,
 De bloedvlag wappert, en.... de vryheid is verloren.

Schoon 't Belgies vaderland in Spanjes armen rust,
En Filips elke veet, en elken wrevel sust,
Nog geeft de burgerheer de Scheldestad niet over,
Nog schryft hy wetten voor aen Spanjes vryheidsroover,
Fier sluit hy 's lands verdrag, de Belg ligt neêrgeveld,
Farnese zegepraelt, maer Marnix blyft de held!

Verryst! o vlaemsche zoon, 't zyn broeders die u wekken,
Die voor uw groot genie geknield, de kruin ontdekken,
Het is de Scheldestad die uit erkentlykheid,
De lauwerkroone trenst van uwe onsterflykheid;
Verryst! o Aldegond, ter schouw der vrede olyven;
Verryst! waer Zuid en Noord, ontcluisterd, broeders blyven,
En waer de ziele vry van ondermaenschen dwang,
Tot d'Ongeschapen stygt in reine liefdezang.
Weêr is uw land getooid met onzer vaden glorie,
Ja, weêr is Belgies naem de luister der historie;
Verryst! uw vaderland zal u de beeldtnis biên,
Die ge onder 't spaensche juk hebt in den geest gezien.

**Pieter de Coninck.
Dichtstuk
bekroond met het gouden eermetael door de
Maetschappy van
Rethorica te Eecloo.
1842.**

Pieter de Coninck.

'Op! vlaemsche braven, op! het land is moê gekreten,
 Zyn borst is droog gezocht; zoo waer wy Belgen heeten,
 Bukt Vlaenderen langer niet voor vreemde dwinglandy.
 O neen, wy wyken niet; zoo lang er zwaerden blinken,
 Zal Belgies forsche stem voor land en vryheid klinken,
 Zyn wy, als 't voorgeslacht, zoo dapper en zoo vry!

't Is uit met poorters te verdrukken.
 Filips, 't is uit met tol op tol
 Op 't hoofd der vlamingen te drukken.
 Het belgisch volk, dat, liefdevol,
 Het regt der vorsten wil erkennen,
 Kan zich aen zweep noch band gewennen.
 Het vergt den bloei des handels weêr;
 Het vergt zyn Graef, zyne oude regten.
 't Is uit met poort- en vestingslechten:
 De Brugling eischt zyn vryheid weêr.'

De Coninck sprak: hy sprak, uit zuivre vryheidsliefde,
 Tot Vlaendrens volk, dat Flips zoo onverdraeglyk griefde,
 En dat naer d'ouden bloei en de oude blyheid smacht.
 Dit hoorde 't fransch gebroed; die diep gezonken Gallen
 Vereenen wacht op wacht, die Coninck overvallen.
 Zy sleuren hem naer 't Steen waer 't moordschavot hem wacht.

Zyn stem had wederklank gevonden
 By 't wevers- en by 't slagterskoor.
 Het breekt, als tygers pas ontbonden,
 Schuimbekkend, muer en poorten door.
 De heldenbend' werd sterk en sterker;
 Grootsch stapt De Coninck uit den kerker
 En schatert: Vlaenderen den leeuw!
 Een godspraek tintelt in zyn blikken,
 Geen franschman zal meer 't land verschrikken,
 Hem dreigt 't verbreidend wraekgeschreeuw.

Daer nadert 't fransche rot, verzeld van ton by tonne
 Met koord en strop gevuld: 'stil, zegt men, eer de zonne
 In 't Westen daelt, hangt men de vlaemsche muiters op.
 Zal een vermeetle hand den troon van Flips beschamen?'
 Zy fluisterden, maer 't volk las in hun blik 't beramen
 Der moord, en stak zyn vlag op Brugges torentop.

Drie dagen zyn in angst verdwenen,
 En straet en markt ligt opgepropt,
 Van fransche lyken, en by 't weenen
 Der vrouwen, schynt het hart verkropt
 Der uitgewoede Bruggelingen.
 Ofschoon zy 't bloedig lemmer wringen
 In saêmgekrompen heldenhand,
 De wraek was groot, hun hart was edel,
 En 't oog, gerigt op Coninck's schedel,
 Erkent het beeld van 't vaderland.

'Vlieg, Robert van Artois, riep Flips, by tandenknetter,
 Verwoest dien vruchtbren grond! dat men dit ras verpletter!
 Met vyftig duizend man moet gy naer Kortryk voort!
 De Franschen stroomden toe voor 't kriecken van den morgen;

Maer, in den sluijer van den nacht nog stil verborgen,
Had reeds De Coninck 't volk tot weêrstand aengespoord!

Zy streden dapper, 't kroost der dappren,
Met meer dan ongelyk getal.
De leeuwvaen scheen hun te overwappren
Gelyk een godschild. Overal
Verryzen uit hun graf de reuzen;
Hun hamers plettren, knodsen, kneuzen
De koppen van den trotschen stoet.
De ridders storten uit den zadel;
De frissche bloem van Frankryks adel
Ligt neêrgeveld in plassen bloed.

Een nieuwe schaer rukt toe. De Coninck springt in 't midden
En hoe zyn gade weent, en hoe zyn kindren bidden
Voor zyn verbeelding, neen! hy hoort hun klagten niet.
En Breydel volgt zyn vaert. Het zyn twee adelaren
Voor wie het roofgediert, beducht, by heele scharen
Alom in lager lucht, met bangen boezem vliedt.

Triomf! acht honderd-duizend sporen,
Paryschen edelen ontrukkt,
Zien wy op Groenings slagveld gloren,
Terwyl de Belg voor God er bukt.
Het zwaerd had heerlyk uitgeblonken;
De hemel hulp aen 't land geschonken,
Die aen den mensch de vryheid gaf.
Zy danken na zooveel gevaren,
Den Opperheer der legerscharen
Die Robert neêrstiet in het graf.

Thans mag weêr maegd en kind langs laen en vesting wandlen;
 Thans zal het fransch gebroed geen gryzaerds meer mishandlen;
 De blanke vredevaen zwaeit over Vlaenderens boôm.
 Hoe zalig ademt weêr het volk na bittre rampen!
 Lang moest het met den dood en met de schande kampen;
 Het juicht, gevoelt zich vry, en als zyn vaedren vroom!

't Was uit met poorters te verdrukken;
 Flips! 't was uit met tol op tol
 Op 't hoofd der Vlamingen te drukken.
 Het belgisch volk dat, liefdevol,
 Het regt der vorsten wil erkennen,
 Kon zich aen zweep noch band gewinnen.
 Het heeft den bloei des handels weêr,
 Het heeft zyn Graef, zyne oude regten.
 't Is uit met poort- en vestingslechten;
 De Brugling heeft zyn vryheid weêr.

De Coninck, aen uw moed was dit geluk te danken.
 Zoo lang er in den Belg nog vaderlandsche spranken
 Van eerbied vonken voor wat groot is, klinkt langs de aerd'
 Uw lof, en zal de held uw heldendaên verhalen;
 In 't eeuwig boek, blyft haer ondoofbre glans omstralen:
 Wie voor den lande strydt, is aen den hemel waard.

De oude Vlaming.

Wanneer ik, rustend op uw zoomen,
 Westvlaendren! wen de Noordzee bruist
 En broemt, en uit de beukenboomen,
 De noorderwind my tegendruischt,
 Dan is 't my, of er uit die puinen,
 Een bardenkoorzang stygt, die weêrklinkt langs de duinen,
 En davert over d'Oceaen;
 Dan hoor ik 't lied der Nevelingen
 Aen de oevers van den Neêr-Ryn zingen,
 En davren tot aen d'Oceaen.

Dan durf ik fier den schedel heffen,
 By d'ouden zang van 't vaderland,
 By toonen die de zielen treffen,
 Van 't Zuiden tot aen 't Noorderstrand,
 En trotsch, o Neêrland! op uw zonen,
 Trotsch op Germanen en Teutonen,
 Stygt myn begeestering ten top;
 En, als de gryze harpenaren
 Aen Wodans voet, roer ik de snaren
 Met bevend hand by jeugdig harteklop.

En als ik, droomend, langs de zoomen
 Der kronkelende Leije dwael,
 Dan hoor ik in haer zilvren stroomen,
 Goudroen⁽¹⁾ uw liefelyke tael,
 En aen de beeldtnis van uw zangen
 Blyf ik met zielsverrukking hangen;
 Dan zie ik Herwig's bruid verryzen op net strand:
 En in haer reine wezenstrekken,
 Die thans geen nevelen bedekken,
 Herken ik 't lydzaam beeld der tael van 't Vlaenderland.

O dochter van de vroegste tyden!
 Bekorelyke moedertael,
 Heldin, die opwiest in het stryden,
 En grootsch bleeft by de ramp als by de zegeprael;
 Die, nu eens tot den troon verheven,
 Dan weèr als balling om moest zweven,
 Maer steeds u grootheid waardig bleeft;
 En, mogt ge een koningshart bekoren,
 Of moest ge in duisternisse gloren,
 Steeds als een ryksvorstin voor Neêrland hebt gezweefd;

Die kalm bleeft in het henen staren,
 Toen men u kluisterde in uw schans,
 Geen ander wreker zocht dan 's lands historieblaêren,
 Geen ander diadeem dan d'eigen lauwerkrans.
 En zou een jong geslacht door morren
 Uw vredelauweren doen dorren?
 Neen, 't klagen past geen vlaemschen zoon;
 Zyn tael, die nooit de kruin wou bukken,
 Schoon eeuw op eeuw haer dierf verdrukken,
 Zwierf steeds eerbiedig om den troon.

(1) Goudroen, heldin van een oud vlaemsch gedicht. Zie de Geschiedenis der Vlaemsche Letterkunde, door Snellert.,

En zou de Vlaming als de Gallen
 De veder scherpen met net oproerstael,
 De bloem der lydzaamheid van haren stam doen vallen,
 By 't nadren van de zegeprael?
 Zou men uw kroon, o tael! ontstrenghen en verstrooijen,
 Nu 't ordeteeken ook de vlaemsche borst mag tooijen,
 Verleend door vreemd en eigen landsbestier?
 Zou eigen kroost uw roem verpletten,
 Die, trots het oorlogsvuer en de inquisitiewetten,
 Nog luider klonk dan 't vreemde krygsgetier?

O zanger! troetelkind der vryheid,
 Hoop dat men langer niet uw dierbre regten schend';
 Eene ydle vrees verbande uw blyheid;
 Eens werd uw moedertael nog grievender miskend.
 Gy hebt ze niet beleefd, de tyden,
 Toen Vlaenderland schier zonder stryden,
 De prooi werd van een vreemde magt;
 En 't moordend stael der Jacobynen,
 In folterende martelpynen,
 Den leeuw van Vlaendren heeft ontkracht

Lang mogt de Belg geen Vlaming heeten,
 Zyn volkstael was geen landtael meer,
 Des landaerds eenheid was gespleten,
 En moedloos boog zyn schedel neêr;
 De barden met ontcranste kruinen,
 Die zongen treurig op de puinen,
 Van 't vaderland; de weedom blonk
 In 't heldenoog.... zy waren slaven;
 En aeklig klonk hun stem, als of zy uit de graven
 Op een verlalen kerkhof klonk.

En gy durft morren in uw zangen
Op 't einde van den letterstryd;
O bard! waer voert u uw verlangen,
Nu gy met Holland weêr in lettereendragt zyt?
Nu by den ouden roem een nieuwe roem mag gloren,
Nu 't vlaemsch, als 't bloeisel van het koren,
Den lang verbeiden oogst beloofd?
Zoudt gy dien ryken oogst vernielen tot uw schande,
Uw tael, de toekomst van den lande,
De bruidskroon rooven van het hoofd?

Neen, voor de dochter der Germanen,
Uw tael, de bruid van 't vaderland,
Zult gy den weg naer 't altaer banen.
En de aerd zal juichen by dien band,
De Noordzee zal een bruidzang bruisen,
En aen den Ryn zal 't woud de tael der liefde ruischen,
't Gebloemt van Zuid en Noord omkranst die huwlykspond;
En met den bruidegom zal ook de bruid regeren,
En Vlaendrens spraek zal men vereeren
Gelyk de ziel van Belgies liefdebond.

Het regtsgeding van Salomo.

Dichtstuk

**voorgelezen in de algeheene vergadering van
het**

Nederduitsch tael- en letterkundig

genootschap van Brussel

den 23 april 1843.

Het regtsgeding van Salomo.

O sieraed van de morgenlanden!
O mild begroende heuveltop!
Bedeckt met duizendkleurge bloemen,
Besproeid met zilvren hemeldrop.

Waer thans de dageraad op flikkert
Met goud gekleurden schemergrans;
Waer de olmen, die uw schoot omgeven,
Zich heffen tot aen 's hemels trans;

Waer niets dan 't danklied van de vooglen
De stilte van den morgen breekt,
En waer de pracht van 't onbezielde
De grootheid van den Schepper spreekt!

O schuilplaats der geheimenissen!
Gebergte, waer des hemels vlam
Verteerende om het offer glinstert,
Den adem zweigt van 't weerloos lam!

Gy, door des Heeren uitverkoren
Gekozen voor zyn dankgebied,
Ontzeg aen 't juichen van den volkstroom
Den weêrklank van zyn toonen niet!

't Gezang behaegt den God van Isrel,
't Is aen zyne eeuwge magt gewyd;
Het lied is dankend als de bede,
Die van des vromen lippen glydt.

Vermengt uw geur, o balsemstruiken,
Met d'adem van het bloemgewas!
O morgenzonne! drink de paerlen
Van 't neêrgebogen lentegras. -

Vorst Salomo betreedt uw zoden,
Naest hem zyn vorstelyke bruid;
Juich, Oosterland! roep van uw koning
De grootheid en de wysheid uit!

't Gejuich sterft uit; ter schaûw van de olmen
Blyft 't zalig koor ter neêr gebukt,
Wen 's hemels vuer aen de offerande
Het zieleloos bestaen ontrukkt,

En godlyk plegtig is de stilte. -
Het zacht geruisch van 't vooglenlied,
Of 't windjen in de vygenblaêren
Verstoort de zaelge bidders niet.

Hoe zacht is de stemme die 't woud doet weêrgalmen?
De koning ryst op by dien zuiveren toon.
Hoe droef zyn de woorden der nakende zangster!
Maer nooit zag de sterfling een schepsel zoo schoon.

Een zuigeling slaept aen haer hygenden boczem,
Zy houdt hem zoo vast in haer armen geklemd.
Wie wenkt haer zoo vroeg tot het heilig gebergte?
Zy schynt noch voor juichen, noch bidden gestemd.

Zy knielt op het zicht van het schitterend outer,
En zucht: 'O verhoor my, regtvaardige God!
Gy slechts kent myn lyden, almogende Vader!
Gy weet het, geen sterfling ligt 't floers van myn lot.'

En weêr stapt een vrouw uit het koesterend lommer,
Van 't woud met een klagend, maer wreeder geluid;
Zy roept: 'Magtig Heere, grootmoedige Koning!
O, spreek voor ons beiden uw vonnis toch uit!'

Het kleed, dat de helft slechts haer leden bedekte,
Hing los, door haer handen in flarden gescheurd;
Heur arrem, zoo blank als het kelkje der sneeuwbloem,
Was yslyk met bloed en met tranen besmeurd;

Heur hairvlecht hing los om de rillende schouders,
Heur aenschyn verried niets dan kommer en wee.
Haer stemme was woest en haer leliënboezem
Bewoog zich als 't schuim van de woelige zee.

Daer treden zy samen vorst Salomo nader,
En de eerste spreekt zacht en gelaten van toon:
Genade, o myn regter! Geloof toch die vrouw niet:
Zoo waer als ik leef, is dit kindje myn zoon.

Wy woonden te saêm in een hut, en wy hadden
 Voor bei slechts één bed in onze armoê bewaerd,
 Haer schoot heeft een kind, als myn teêrgeliefd zoontje,
 Drie dagen na my, aen myn zyde, gebaerd.

't Was nacht, en myn oog was zoo moede gekreten,
 Myn hart schier gesloten door kroppend gezocht,
 En bang voor de smart die myn ziele doorvlymde,
 Was sluimring en rust aen myn leger ontvlugt;

Plots sloot hy zoo zacht en verkwikkend myn oogleên;
 De ellende als ontvoerd en myn lot onbewust,
 Droomde ik my aen 't hart myner teedere moeder,
 En waende my weêr door haer lippen gekust.

Doch eer nog de zonne de planten verguldde,
 Ontwaekte ik, nam 't kindje met vreugd op myn schoot;
 Een smartgil ontvloog my, 'k zeeg magteloos neder,
 Het weerlooze schaepje was koud en was dood.

En als ik het nader voor 't daglicht aenschouwde,
 Was 't haer kind, zy had het in 't slapen gesmacht,
 En dan heeft ze in stilte het ziellooze lykje
 Ter plaets van myn levende zoontje gebragt.

O God! myn getuige, verlicht toch myn Regter!
 Ach, stel toch een einde aen myn schuldloozen rouw,
 O, geef my myn kind! want myn kind is myn leven;
 Verlos my van 't zicht dezer trouwlooze vrouw!

En de andre roept uit: 'O, geloof haer niet, Regter!
Terwyl zy den koning verwilderd beziet,
Geloof aen die woorden, geloof aen die tranen,
Geloof aen de zuchten dier trouwlooze niet.

Dit kind is myn zoon, 't heeft myn boezem gezogen,
Ik heb net in liefde en in smarte gebaerd;
Haer kind rust in 't graf; zy ontrukte my 't myne,
Zoo nauw aen myn mocderlyk harte bewaerd.'

Een strael van den hemel omglansde den schedel
Van Israëls koning; zyn hart klimt omhoog.
Hy zucht: 'Groote God! dat uw geest my verlichte,
En toon' wie van beide zyn regter bedroog!'

Zyn aenschyn draegt 't merk zyner edele ziele;
Zyn blik is zoo zacht en zyn stemme zoo teêr;
Hy wendt zich zoo grootsch tot de klagende vrouwen,
En spreekt: 'legt hot kind op het outer hier neêr!'

Toen hief hy, bedreigend, het zwaerd over 't wiclje,
En scheen niet bewogen, door 't schukloos geschrei;
'Voor ieder de helft: 'k kan niet anders het scheiden;
Gy zelf hebt gevonnist; 't hoort geene van bei!'

En nu werpt zich de cerste bedrukt voor zyn voeten
En snikt: 'O myn Koning! ach, geef haer het kind!
Genade, o myn Vorst! 'k kan myn zoon niet zien dooden,
Myn hart heeft hem altoos te teeder bemind.'

En de andre bleef stom; in haer woedenden oogslag
Spreekt helsch vergenoegen, geen traen siert haer koon.
Toen reikte de koning der droeve geknielde,
Met tranen in 't oog, haren schreijenden zoon.

Omhels weêr uw kind, o teêrhertige moeder!
Ik zag het: uw ziel was aen de aerde als ontvoerd;
Dank God, en zyn hand zal uw schreden geleiden,
Blyf eeuwig aen 't heil van uw zootje gesnoerd!

En juichend stroomt 't volk om de zalige moeder;
't Ontplooide zyn vreugde in het zegenend lied;
De wysheid en magt van den Koning weêrgalnde
Van Euphrates boord tot 't Egyptisch gebied.

De dichter en zyne kroon.

Daer zweeft zy voor zyn oog, die kroone,
 Uit roozentakken saêmgespoerd;
 De balsemgeur der bloemenknoppen
 Heeft hem van de aerde als weggevoerd.

De roemzucht schenkt hem kracht en vleuglen;
 Hy ylt de dichter kroone na:
 Hy zingt: de Hoogmoed hoort zyn trotschheid
 En schateret, honend: ha, ha, ha!

Die kroon is al zyn zielsverlangen:
 Zyn harte dorst naer eere en roem;
 Zyn harp schept wondre tooverklanken;
 By elken toon ontluikt een bloem.

En weder zingt hy; jubelgalmen
 Doordreunen 't luchtruim, hem ter eer;
 O zegeprael! de dichter kroone
 Daelt, schittrend, op zyn schedel neêr.

Weder ruischt zyn wonderharpe
 Als een godspraek, grootsch en stout;
 Aen de bloemen schenkt zy leven,
 Stem en adem aen het woud.

't Huilen van de noorderwinden,
 't Bruisen van den Oceaen,
 Moet by 't ruischen van zyn speeltuig
 In een hemelzang vergaen.

Hy bezielt de gansche schepping;
 Hy is heer van 't kunstgebied.
 God alleen eert hy als meester;
 Al 't geschapen', acht hy niet.

Kunstenaer, waerom die trotschheid?
 Ach, uw bloemendiadeem
 Zal door hoogmoed ras verwelken,
 En uw scepter is van leem!

Hoogmoed zal zyn magt verbreken,
 En de nyd slaet hem tot gruis,
 En dan slaekt uw wonderharpe
 Slechts een aeklig klagtgesuis.

Roozen in der dichtren kroone
 Geuren door de zedigheid;
 Trots verwelkt het eereloover,
 Vóór de kunst uw roem verspreidt.

Dichter, ach, ziet gy dien afgrond
 Niet die aen uw voeten gaept,
 Wen gy op een bed van bloemen,
 Op uw gouden speeltuig slaept?

Voelt gy niet hoe 't vuer des hoogmoeds
De opgeblazen geest vernielt,
En, de scheppingskracht verschoeiend,
't Speeltuig in uw hand ontzielt?

Ach, ontwaek, o lieve zanger:
Hoor, uw godlyk speeltuig slaekt
Reeds verbroken jammertoonen,
Lieve dichter, ach, ontwaekt.

Gansch de schepping wekt haer liefeling.
Dryf den hoogmoed van uw spond:
Ach, de doornen van uw roozen
Hebben reeds uw ziel gewond!...

Zwyg! geen lied meer; arme zanger,
Overheerschend klonk uw toon,
En de hoogmoed schenkt den dichter....
Wat? een dorre doornekroon.

De verlatene.

Daer zat ze op een zode in het looverpriëel,
 Wen 't maentjen in 't hemelkleed wiegelt,
 Daer, waer zy in 't oog van haer Edgard weleer
 Haer maegdlyk gelaet had gespiegeld.
 Waer ze eens, wen weêr 't maentjen in 't hemelkleed blonk,
 Den bloesem heurs harten aen Edegard schonk.

Nog stond de syringe met bloemen getooid,
 Als toen zy, aen Edegards zyde,
 Zyn smeeken, zyn zuchten, zyn eed had gehoord,
 Dien eed die haer ziel zoo verblydde.
 Als toen, zong de nachtegael plegtig in 't bosch,
 En bloeide de woudroos met maegdlyken bos.

Nog kronkelde 't beekjen met zilveren stroom
 Door 't mollige gras aen haer voeten;
 Nog boog zich de wilg over 't looverpriëel,
 Alsof hy hun min nog wou groeten;
 Weêr kuste de zephir het jeugdige riet;
 't Heelal scheen te minnen, maer Edegard niet.

Ach, Edgard waer toeft gy? sprak de arme bedrukt,
 Ach, Edgard waerom my ontvlugten?
 Gy spot met myn liefde; gy spot met myn trouw
 Gy spot met myn tranen en zuchten.
 'k Verbeidde u drie dagen in smart en geweën;
 O Edgard, myn bruijom, verlaet my niet, neen!

Ach, waerom, o Heer, jaegt myn boezem zoo bang?
 O Hemel! wat angstig verbeijen!
 Waer schuilt hy, dien 'k meer dan myn leven bemin?
 Hy hoort noch myn klagt, noch myn schreijen.
 En 't is of de beek, die zoo zoet had geruischt,
 In eens aen haer voeten een rouwgezang suist.

Een tortel zwierf klagend door 't zuchtende woud,
 Als wou zy het lyden vertolken
 Der bruid die zoo droef op haer bruidegom toeft.
 De maen borg haer glans in de wolken;
 Doch lief bloeit de woudroos met maegdlyken blos,
 En pronkt de syringe met purperen tros.

'Waerom my verlaten? vroeg de arme zich zelf',
 Ach, kon ik nog meer hem beminnen?
 Ik heb hem te veel en te vurig bemind;
 De liefde verdwaelde myn zinnen.
 Kom, Edgard, vergeef my, en, heb ik misdaen,
 O, teeken myn min voor geen wanbedryf aen!

Nu woedde de rukwind verdelgend door 't woud,
 En velde de boomen ter neder;
 Hy zweepte zoo menig een twyg aen den voet
 Des woudeiks, en rigt ze niet weder;
 Hy rooft de syringe haer purperen tros,
 En speelt met de woudroos, ontdaen van haer blos.

En bleek, als de woudroos ontdaen van haer blos,
 Bleef de arme in het loover verborgen;
 Zy stortte geen tranen, zy loosde geen zucht,
 En wachtte in vertwyfling den morgen.
 En Edgard bleef weg over golven en stroom:
 Zyn liefde, helaes! was vergaen als een droom.

Verbeid hem niet langer, verlatene, neen;
 Al mint gy hem meer dan uw leven,
 Hy vlugt u. Het edelste sieraed der vrouw
 Hebt gy aen een snoodaerd gegeven.
 Nu hebt gy slechts tranen tot laefnis, myn kind;
 Gy hebt hem te veel en te vurig bemind;
 Uwe eer voor zyn meineed gegeven.

Het vriendenkransje.

De zael was prachtig opgetoid,
Met keurgewas en bloemenkransen;
De luchters gloorden aen 't gewelf,
Alsof de lentezonne zelf
De gulle vriendschap wou beglansen.

De wyn stroomt geurend uit de kruik,
En tintelt in de feestbokalen;
De bekers klinken er in 't rond;
Uit ieders oog, om ieders mond,
Ziet men de vreugde stralen.

Die maegden, o wat zyn zy schoon,
Met bloemen in de golvend hairen!
En dan die vrouwen, trotsch en kuisch
Die, tusschen al dat feestgeruisch,
Haer lonkjes voor haer ega's sparen!

Ja, schoon zyn ze allen, wonder schoon.
En toch, de schoonste van de schoonen
Is, Lidia, de zangeres,
Die, op het laetste kunstkongres,
Getoid werd met de lauwerkroonen.

Haer aenblik dwingt bewondring af;
 Haer stem scheidt wondre tooverklanken;
 En als haer hand de snaren roert,
 Wordt elke ziel aen 't stof ontvoerd
 Door haer verrukkelyke akkoorden.

Ach, waerom zucht die schoone ginds,
 Die hooggeborene Zelinde?
 Zy hoort die stem vol liefdegloed;
 Die stem schynt Edmond dubbel zoet:
 Ach, zoo hy Lidia eens minde!

Hy staert de schoone zangster aen;
 O God! zyn oog vlamt van verlangen....
 En yllyngs klinkt het in het rond:
 Zelinde, och, uit uw schoonen mond,
 Slechts één, een van uw schoone zangen!

Zelinde staert haer ega aen,
 Als vroeg zy: Edmond, moet ik zingen?
 Zyn blik dringt yskoud in haer ziel;
 En, schoon heur oog een traen ontviel,
 Zucht zy in weemoed: ik zal zingen.

En de arme gâ poogt eenmael nog
 't Gedoofde kunstvuer aentestoken,
 En bevend grypt zy naer de luit;
 Maer lokt er slechts een klaegtoon uit:
 Haer was de snaer der ziel gebroken.

Dry roosjes.

Dry jonge lenteroosjes groeiden,
 En geurden op denzelfden stam;
 Zy werden meer en meer bewonderd,
 Door elk die in den bloemtuin kwam.

Met afgunst sloegen al de bloemen
 De pas ontloken zustren gà,
 Zoo wel het nedrig madeliefje
 Als hooggestamde dahlia.

En de oudste van de lenteroozen,
 De meestgeliefde van de dry,
 Stond fier als bloemenkoninginne,
 Met de andere zustren aen haer zy'.

De zwier waermêe haer bloemkroon zwaeide,
 Verried de heerschezucht, pronk en waen;
 Der vlejers tael had haer begoocheld,
 En, trotsch, sprak zy haer zustren aen.

Behaegt u, dierbren, onz' bestemming?
 Wilt ge eeuwig hier, in de open lucht,
 En tusschen blaên en doornen zeetlen,
 By doodsvervelend boomgezucht?

Hier, waer de wind ons in zyn woede
 De lucht doorslingert, en onz' blaên
 Ter prooi geeft aen de morsige aerde,
 Of meê doet tuimlen in de orkaen?

Myn zustren! 'k wil dit oord ontvlugten.
 'k Wil heden nog, by fakkelglans,
 Op 't bal een maegdenkruin versieren;
 'k Wil mede slingren door den dans. -

Het jongste zusje zweeg en zuchtte;
 Het tweede sprak: myn zusterkyn,
 'k Wil ook dees dorre streek ontvlieden:
 Myn graf zal op het altaer zyn;

'k Wil needrig voor de Algoede geuren. -
 Nu sprak de jongste en teêrste spruit:
 - Hier, waer my 't daglicht werd geschonken,
 Hier, zustren, blaes ik 't leven uit.

'k Blyf op de grafsteè myner moeder.
 Trots storm en woede van den wind,
 Trots boomgezucht en zonnebranden,
 Sterft hier uw moeders jongste kind. -

't Werd avond. - In de zael der weelde,
 Verscheen een maegd, en de oudste roos
 Geurde in heur opgesierden hairvlecht,
 En juichte in 't lot, dat zy verkoos.

't Werd morgen. - En, op 't heilig altaer,
 Als offerande voor den Heer,
 Stond 't tweede roosje nog te geuren;
 En de oudste zuster was niet meer.

En weder daelde de avond neder,
 En weder rees de morgenglans,
 En, stervend, hing het tweede roosje
 In de uitgebloeiden bloemenkrans;

Het schudde zyn verslenste blaedjes,
 Nog onbevlekt op 't altaer af;
 En nog stond 't jongste roosje, blozend
 En geurend, op zyn moeders graf.

De maend april.

Daer treedt de glorieryke maget
 Te voorschyn uit der tyden nacht;
 Haer kleed is opgesierd met bloemen,
 Gekozen in de lentepracht.

De schepping juicht by haer verschynen;
 Natuer schenkt haer een roozentroon;
 De zon ontplooit haer gouden stralen;
 Het licht des hemels wordt haer kroon.

En wyl, uit 't nieuw begroend geboomte,
Het vooglenkoor haer welkom zingt,
Gebiedt de schoone koninginne
Aen al wat haren troon omringt.

Zy lacht, en nu treedt jeugd en grysheid
Tot haer met opgeruimd gemoed;
De dichter werpt zich in verrukking,
In wellust badend, aen haer voet.

Maer ach! van waer die sombre wolken,
Die droefheid op dat zoet gelaet?
't Is of in eens het heil der schoone
Voor eeuwig als een droom vergaet.

Van waer dan toch die diepe smarte,
O aengebeden lentebruid?
Waerom giet gy dien stroom van tranen
Op uw bekoorlyk bruidskleed uit?

Waerom dat weenen dag en nachten?
Waerom dat diepgeloosd gezocht?
Is dan 't gevoel der zaligheden
Voor eeuwig van u heengevlucht?

Waerom geeft ge u ten prooi der stormen,
Wen zephir u de lokken kust?
Is ook het heilgevoel der liefde
In u voor eeuwig uitgebluscht?

Of is 't de vreeze der vernieling?
Hebt gy 't verganklyk reeds doorgrond?
Kent gy der grysheid folteringen
Reeds in uw levensmorgenstond?

Neen, 't is geen afschrik van de grysheid
Gy treurt niet om 't verganklyk schoon,
Noch om 't verlies van al uw gaven,
Noch om den luister van uw kroon;

Gy treurt omdat ge uw dierbren bruigom
Meêdoogloos voor uw smart, verliest;
Gy treurt omdat hy, u verstootend,
De meimaend voor zyn ega kiest.

De spinster.

Daer strompelt Maria bedrukt door het veld;
Haer lidmaten beven, haer ziel is ontsteld;
Haer kleed is gescheurd, en haer schoenen versleten;
Zy heeft sinds den morgen geen beet meer gegeten;
Wel sleet zy haer dagen in smart en verdriet
Maer de arme Maria en bedelde niet.

Daer ginds in dat hutje, met loover omkroond,
 Daer is zy geboren, daer heeft zy gewoond;
 Daer heeft zy by dagen en nachten gesponnen,
 Den kost voor zich zelve en haer ouders gewonnen;
 Maer nu is 't met hasplen en spinnen gedaen,
 En de arme Maria moet bedelen gaen.

Die hut, door haer ouders eens samengegaêrd;
 Die hut, thans haer eenige schat op dees aerd';
 Die hut, waer des winters een torfvuer in vonkte,
 Zoo lang als er 't spinwiel in draeide en in ronkte,
 Verlaet zy des nachts als geen buervrouw haer ziet;
 Want daer, waer zy spon, daer en bedelt zy niet.

Zy toog naer de stad, door de grooten bewoond,
 Waer rykdom en adel te samen in troont,
 Waer eedlen en ryken, by ballen en spelen,
 Zich steeds in hun pracht en hun weelde vervelen,
 Ja, daer zocht ze een einde aen haer prangend verdriet;
 Maer beedlen, helaes! zy en durfde nog niet.

Dry dagen verkropen in angst en in rouw;
 Maria had honger, Maria had kou;
 Maria, door schrik en door schaemte overrompeld,
 Had 's nachts in den sneeuw door de straten gedompeld;
 En schoon haer de kracht en de leeflust ontschiet,
 De schamele spinster en bedelde niet.

't Is morgen. De spinster zygt neêr op de straet....
 Terug met uw redding!... Terug 't is te laet!...
 Een schoonere dag is voor de arme begonnen,
 De draed van haer leven is t'einde gesponnen;
 Maria, 't is uit met uw schaemte en verdriet;
 Want daer, in den hemel, daer bedelt men niet!

De bedelares.

Zie, daer gaet Jacoba met lompen omhangen;
 Haer beurs is niet ledig, haer harte niet droef;
 Van daeg heeft ze in stad menig aelmoes ontvangen,
 En nu stapt zy veldwaerts van hoeve tot hoof.

Zie, daer in dien winkel, die glaesjes eens vonken,
 Die flesschen gevuld slaen met bitter en zoet:
 Daer heeft zy van daeg eens volop uit gedronken.
 Jenever, wat smaekt gy Jacoba tot goed!

Maer, hoor eens! wat praet zy zoo druk met zichzelve?
 Wat praet zy van vleesch, en van bier, en van wyn?
 Wat spreekt zy van schatten uit de aerde te delven?
 Zou de arme Jacoba dan zinneloos zyn?...

Och, Heere! waer zal zy van daeg weêr vernachten?
 Het vriest dat het knettert, de straten zyn glad;
 Kon zy tot den dooi op haer zolder niet wachten?
 Jacoba, er is toch nog brood in de stad!

Kom, zie maer eens rond in uw morsig schapraetje,
 Er is toch nog vleesch, en van al wat u lust;
 Kom, drink nog een slokjen, en eet nog een vlaeitje,
 En leg u dan stil op uw strooibed ter rust.

Maer Koba stapt voort; en als de avond zal vallen,
 Dan zoekt zy een schuilplaets van hoeve tot hoof,
 Dan zoekt zy een schuilplaets in schuer of in stallen,
 En toch is Jacoba, de schooister, niet droef.

En als weêr de week is ten einde gelooopen,
 Dan lacht ze in zich zelv' met het boerengespuis;
 Dan gaet zy haer brood aen de werkliên verkoopen,
 En trekt met haer geld dan in vreugde naer huis.

Jacoba wordt oud, en haer krachten versterven;
 Jacoba wordt oud, en haer dood is naby;
 Maer 'k wenschte dat ik van de schooister mogt erven,
 Dan ware er voorzeker geen omzien naer my.

Want als men haer zolderken wel zal doorzoeken,
 En ieder papiertje nauwkeurig beziet,
 Dan legt men haer leven nog uit in de boeken;
 Want rykere schooister en kende men niet!

Arme wever.

Helaes! geen kruimel broods meer in myn schaemle stulp;
 Wat morsig strooi alleen, als slaepsteê my gebleven;
 Geen vuer meer aen den haerd, myn lichaem schier versteven
 Van koude en van gebrek, o hemel, schenk my hulp!

'k Was wever, en de bloem der spinsters werd myn bruid;
 Wy werkten saêm aen 't vlas, hoe fel de zonne brandde;
 En toch verkwynde ons heil, met 't heil van gansch den lande.
 Ik sterf: toch reikt myn hand zich voor geen aelmoes uit.

Ik die zoo yverig, op 't eigen weefgetouw,
Uit eigen garen, 't puik van Vlaendrens linnen weefde,
Die, zalig als een vorst, in 't zweet myns aenschyns leefde,
Omdat ik eerlyk 't brood won voor myn kroost en vrouw,

Heb thans geen leuning meer dan op den bedelstaf;
De ellende deed myn gà, myn kinderen verkwynen;
Die geesel Gods kwam ook myn krachten ondermynen;
'k Zie niets meer in 't verschiet dan honger, dood en graf.

Neen! beedlen doe ik nooit, hoe bitter zy myn nood;
De Heer heeft myne hand alleen voor 't werk geschapen;
'k Wil liever in het graf naest myn geliefde slapen,
Dan schaemrood bidden om een kruimel brood.

Almagtige! ik verdwael. Gy die het menschdom schiept,
Hebt ieder sterveling zyn heil en druk berekend,
Gy hebt den beedlaer ook zyn loopbaen afgeteekend,
En 't was voor beedlaer dat gy my in 't leven riept.

En, met den bedelstaf in zyn versteven hand,
Trok de arme wever voort, door wit besneeuwde velden;
Wyl de engelen voor Gods troon zyn laetsle schreden telden.
Bewustloos zeeg hy neêr; en leefde in zaelger land.

De treurwilg.

Wat is zy schoon, die oude treurwilg,
 Met haer bekoorlyk lentekleed,
 Met heur heldergroene rankjes,
 En met heur golven ligt en breed!

Hoe schoon, wanneer haer groene pluimen,
 Zich slingren door de blauwe lucht!
 Hoe teêr, als zy by 't zuiderwindje,
 Gelyk een droeve weduw zucht!

En, eenzaam in een groene weide,
 Is ze als een maegd, die, droef en bleek,
 Haer boezemzuchten voort laet vlieten
 Met 't helder water van de beek.

En als zy, op het somber kerkhof,
 Haer schaduw langs de zerken spreidt,
 Is ze als een maegd met losse haren,
 Die op haer bruiigoms grafsteê schreit.

En als ze, in 't somber ryk der dooden,
 Den grond met hemeldrop bestrooit,
 Is 't of die maget met heur tranen,
 Haer bruiigoms laetste kleed besproeit.

Ja, als zy 's winters, by de graven,
 De naekte takken opwaerts steekt,
 Is 't als een rif dat, aen den hemel,
 Van zyn rampzalig leven spreekt.

Mint gy haer zoo niet, droeve sterfling,
 Noch om haer sierlyk lentekleed,
 Met hare heldre blauwe rankjes,
 En hare golven ligt en breed.

Toch mint gy haer, die oude treurwilg,
 Wanneer gy stil en eenzaam schreit,
 En zelf der vriendschap troost ontvlugtend,
 U in haer schaduw nedervlyt.

De struikroover.

'Waerom nog steeds gedacht aen deugd en maetschappy?
 Van waer nog dit gevoel van angst en medely'?
 Heeft de inspraek van myn hart my niet genoeg bedrogen,
 En is de wereld iets, dan haet, en wraek en logen?
 Zy heeft my van de wieg vernederd en vervloekt;
 Myn vaders daden my ten schandvlek opgeboekt,
 My zelf wreedaerdig als een moordenaer verwezen
 En zou ik 't aerdsch gebroed nog minnen en noch vreezen?
 Neen, myn verbryzeld hart heeft lang genoeg geboet:
 De hoon moet uitgebluscht in 't vyandyke bloed.'

Zoo spreekt de roover, zwymeldronken
 Van woede, en zwaait den moorddolk rond,
 Waer zooveel braven neêr voor zonken;
 Een helsche lach speelt om zyn mond;
 Zyn blik ontvlamt, zyn tanden knettren,
 Als wou zyn vuist 't heelal verplettren,
 In dien ontzaggelyken stond.

Myn God! wat heeft op eens dit woedend hart veroverd!
 Van waer die stille traen, die van zyn wangen rolt?
 Heeft 't licht der toekomst hem een nieuwe hoop getooverd,
 Of is zyn ziele reeds met naberouw vervold?

Ziedaer aen Zyn zyde, op het jeugdige gras,
 Ligt, zachtjes in sluimer gezonken,
 Een vrouw nog zoo jeugdig als 't lentegewas,
 Een telg aen haer boezem geklonken;
 Die vrouw is zyn gade, het wichtje zyn zoon,
 En beï zyn zoo schuldloos, zoo lief en zoo schoon
 Als englen, aen de aerde geschonken.

En op die twee wezens zoo schoon en zoo goed,
 Zyn 's moordenaers blikken getogen;
 De vadermin sloop weêr in 't wreede gemoed;
 Zyn ziel werd ontroerd en bewogen.
 'Olinde, myn dierbre, zoo roept hy nu uit,
 Gy eens aen myn zyde zoo zalig als bruid,
 Hoe toch is uw heilstand vervlogen!

En gy, zoo rampzalig als liefelyk kroost,
 Wat wordt eens uw lot hier op aerde?
 In tranen geboren, gevoed en gekoosd,
 Gevlekt eer uw moeder u baerde;
 Wat wordt eens uw erfdeel, myn dierbare pand?
 Een naem, reeds de vloek van uw vaderlyk land,
 Is al wal uw vader u gaêrde.'

En weêr is een straeltje van heil, als voorheen,
 In 't hart van den wreedaerd geslopen;
 Hy dacht aen zyn goud, en zyn smarte verdween:
 'Voor goud zal men namen verkoopen;

Myn zoon wordt nog 't hoofd van een roemryk geslacht.
 Myn goud nu ten offer der liefde gebragt,
 En weêr zal ik leven en hopen.'

En nu zinkt hy weêr naest de dierbare twee,
 En klemt hen verrukt in zyne armen;
 Hy spreekt van geluk, en van einde aen hun wee,
 Van God, en van rust, en erbarmen.
 Nu knielt hy, ontroerd, naest zyn dierbare gâ;
 En beï zuchten, snikkend: o God van genâ,
 Wil eenmael u onzer ontfermen.

Maer de Almagt bleef doof voor des roovers gebed;
 Slechts de onschuld heeft redding gevonden:
 Het woud werd door duizende krygers omzet,
 De moorders in kluisters gebonden.
 En moeder en kind vloden ver van de streek,
 Waer 't rooveren-rot voor zyn euvlen bezweek;
 Waer niemand hun smart zal doorgronden.

De arme wees.

O Hemel! waer wende ik myn schreden nu heen;
 Waer vinde ik nu troost in myn lyên?
 De Cholera, geesel der menschheid, verscheen:
 Hy stal my myne ouders, en liet my alleen,
 Alleen om hun dood te beschrijven.

En hem, die de hoop van myn leven verbrak,
 Hem slechts weet ik redding te vragen;
 Door hem ben ik reeds zonder brood, zonder dak;
 En zie eens myn handjes: hoe teer, en hoe zwak!
 Hoe rek ik myn treurige dagen?

Wel wenkt my myn moeder met engelen-blik,
 Daer boven, om eeuwig te leven;
 Doch, yskoude dood, ik omhelze u met schrik:
 Geen kind is op aerd zoo rampzalig als ik,
 En 'k yz' toch om de aerd' te begeven.

O Hemel, het leven was altoos my zoet;
 Ik juichte by avond en morgen;
 Ik leefde als een vischje in den zilveren vloed,
 En zoudt gy, o God! die de vogeltjes voedt,
 Voor my in myn kindsheid niet zorgen?

De Algoede verhoorde myn droevige klagt.
 Een vrouw.... neen, een engel op aerde
 Verscheen aen myn zyde, en zy sprak my zoo zacht:
 "k Heb steeds van den hemel een zoontje betracht;
 Voor my is 't dat de Almagt u spaerde.

Kom hier aen myn harte,' zoo zucht ze in getraen,
 En kon schier door 't snikken niet spreken,
 'Uw moeder die ziet uit den hemel ons aen,
 En eer wy voor eeuwig tot haer zullen gaen,
 Zal niets u ter wereld ontbreken.'

Zy bragt my tot u, die de weezen bemint,
 En voedsel der ziele komt schenken;
 Zy mint my als moeder, ik min haer als kind;
 En waer ik my eenmael op aerde bevind',
 Zal ik in myn beê haer gedenken.

Myn vaerwel aen Vlaenderen. 1844.

't Valt droef u van vaerwel te spreken,
 O onvergeetbaer liefdepand!
 Verruklykst oord van Belgies streken,
 Myn overdierbaer Vlaendrenland!
 Ik moet, ik moet uw schoot begeven,
 Ver van myn eerste schuilplaets leven;
 'k Ga heen, doch blyft myn liefde u by;
 Nog eens u aen de borst gesloten,
 Vriendinnen, teedre lotgenooten!
 En vaert dan wel, en denkt aen my.

Vaert wel, o Schelde en Denderboorden!
 Met bloem en blad zoo ryk begroeid,
 O beemden die my zoo bekoorden,
 'k Blyf eeuwig aen uw schoon geboeid.
 Vaert wel, o welige landouwen,
 Niet langer mogt ik u aenschouwen,
 Oord, waer myn kindsheid henen vlood
 Op vleugelen der ouderliefde;
 Waer de eerste ramp myn ziel doorgriefde,
 Waer de eerste traen rolde uit myn oog;

Waer ik voor 't eerst u leerde kennen,
 O Schepper, Vader van 't heelal!
 En me aen uw heildienst mogt gewennen,
 Ten troost in ramp en ongeval;
 En waer, met de eerste kinderbeden,
 Een vloed van aerdsche zaligheden
 Gestroomd is uit myn schuldloos hart;
 En waer het floers van 't denkvermogen

Zich ligtte voor myn zieleoogen,
By zoet gevoel van liefde en smart.

Vaer wel, o grafsteê van myn' vader!
Waer ik zoo bitter heb geweend;
Voor 't laetst, misschien, treed ik u nader,
En kus er zyn vergruisd gebeent;
Doch, waer de zonne my verlichte,
Of waer ik ooit myn schreden rigte,
Blyft steeds u beeltenis my by;
En waer ik ook op 't kerkhof kniele,
Is 't in gebed voor uwe ziele:
Myn vader bidt ook God voor my.

Vaert wel, gy allen Vlaendrens telgen!
Gy, die myn harte hebt miskend;
'k Wil 't leed, door u gebaerd, verzwelgen;
Myn blik is van uw schuld gewend:
Gy, die my immer hebt misdreven,
Ik heb zoo gaerne 't u vergeven,
Ofschoon ik by 't herdenken ween;
Ofschoon om u, nog bange zuchten
Myne opgekropte borst ontvlugten,
Als scheurde 't lot myn heil vaneen.

Geliefd gewest! 'k ben u onttoogen;
Myn blik dwaelt in een vreemd verschiet;
Maer het vaerwel u toegevlogen,
Is dat van eeuwig afscheid niet:
Myn hart reist nogmaels naer uw streken,
Om u van vorig heil te spreken,
Van liefde die nooit zal vergaen;
Ja, waer ik eenmael aen zal stranden,
Roep ik den Heer van al de landen,
O Vlaendren! voor uw welvaart aen.

Aen Lier.

Verdwyn! o schim van leed en lyden,
 Verdwyn voor 't beeld van heil en rust;
 Myn ziel is afgemat van stryden,
 En hygt naer nieuwen levenslust;
 'k Heb 't oord, waer de Almagt my ontwekte,
 De vriendschap my ten steun verstrekte,
 In luid geweene, vaerwel gekust.

Haest is myn treurge reis voltrokken:
 Ginds ryst myn woon in 't blauw verschiet;
 'k Hoor reeds 't geluid der tempelklokken
 Ten hemel stygen als een lied;
 By dier gewesten vrolyk naedren,
 Snelt 't bloed my bruisender door de aedren;
 'k Verstom voor 't geen myn hart geniet.

Ik groet u juichend in de verte,
 Myn reeds zoo overdierbre stad!
 Uw aanblik stuit myn zielesmerte,
 Schoon ik nog nooit uw grond betrad;
 De Heer heeft my tot u gezonden;
 Myn vreugd is reeds aen de uw' verbonden;
 Uw heil is thans myn grootste schat.

'k Verkreeg 't geen ik my dorst beloven,
 Waer ik, in martelend geduld,
 Om bad; het vloers is weggeschoven,
 Waermeê de toekomst scheen omhuld;
 De hoop schynt me alles weêrtegeven;
 'k Voel me in een nieuwen kring herleven;
 Weêr is myn ziel met hoop vervuld.

O toekomst, wil my niet misleiden,
 Uw schoone schyn bedrieg' my niet;
 Van 't dierbaer Vlaendren afgescheiden,
 Bezweek ik haest door zielsverdriet;
 Heb meêly met die jonge schapen,
 Die ge op myn moederborst ziet slapen,
 Of om myn heup geslingerd ziet.

Neen, 'k wil my langer niet bedroeven,
 De Algoede ziet ze van omhoog;
 Hy zal hen langer niet beproeven;
 Hun wang, nog nauw van tranen droog,
 Zal 't merk van heilgen vrede dragen;
 Hun onschuld zal den Heer behagen,
 Die 't hart doorblijkt met liefdryk oog.

O God! gy die my schiept tot moeder,
 Wiens liefde my die kindren gaf,
 Blyf door die liefde my ten hoeder,
 En wend ze nimmer van hen af;
 Laet ze ook hun moeder niet begeven.
 In Vlaendren glom haer 't licht van 't leven;
 In Braband vind' zy 't stille graf.

Hopen.

Kindeken, dat op dees aerde
 Nog zoo weinig uren leeft,
 Zeg my wie het lachje wekte,
 Dat uw englenmond omzweeft.

Is 't de vreugde van uw moeder
 Die, herspieglend in uw ziel,
 Reeds als glimlach is verschenen,
 Na u de eerste traen ontviel?

Is 't een engel uit den hemel
 Die, in 't schuldloos hartje, u sloop,
 En u immer voor blyft lichten,
 Als de starre van de hoop!

O bekoorlyk lieve maget,
 Onbesmette lentebloem,
 Sieraed van uwe ouders wooning,
 Moeders wellust, vaders roem.

Meisje, die, op 's levens paden,
 Steeds bestrooid met frissche bladen,
 Optreedt als een koningin;
 Op wier engelachtig wezen
 Heil en vrede staet te lezen:
 Waerom blykt gy zonder vreezen,
 De akelige toekomst in?

Denkt gy dat der jongheid bloemen
 Niet verwelken, niet vergaen
 Als de bloesem van de lente,
 By het stormen van de orkaen?

Denkt gy dat de zoete geuren,
En der lieve roozen kleuren
Van uw ryken maegdenkrans
Eeuwig duren, eeuwig pralen? -
Bloemen leven by de stralen
Van de zon: by 't avondalen
Port en sterft heur levensglans.

En toch smacht gy, dierbre schoone,
Naer een ongekend genot;
En toch zucht gy, vol vertrouwen,
Naer een zaelger levenslot.

Gy, gebiedster van uw harte
Wars van snoodheid en van drift;
Ach! wie heeft er in uw ziele
Lust tot grooter heil gegrift?

O 't is de engel, uw geleider,
Die in 't schuldloos hart u sloop,
En u altoos voor blyft lichten,
Als de starre van uw hoop.

Zalig zyt gy, lieve moeder,
Steeds omgeven van uw kroost;
En uw liefde is voor hen allen,
Als een bron van heil en troost.

Zalig zyt gy, in hun midden;
Zalig zyn zy aen uw zy';
Vrolyk vliegen al de dagen
In geluk en vreê voorby.

Maer wat zoekt gy in de toekomst?
Ach, uw krullend gitzwart hair
Vormt zich haest in schrale lokken,
Grys als 't zilver van de baer.

En uw voorhoofd, nog zoo edel,
Nog zoo rein en blank en glad,
Zal zich haest in rimpels plooijen,
Dor als 't stervend najaersblad.

En uw ryke lyfsgestalte
Buigt welhaest gekromd ter neêr,
En vergaen is al heur schoonheid,
Want zy rigt zich nimmer weêr.

Toef een wyl nog, zaelge moeder,
Toef, en adem, en geniet;
Dring, in zulk een blyden stonde,
Door het floers der toekomst niet.

Maer gy lacht, bedaerd, my tegen;
Spreek, waer wil die glimlach heen?
Zeg my, dierbre, wacht ge op aerde
Nieuwe lust en zaligheên?

O 't is de engel, uw geleider,
Die, in 't vreedzaam hart, u sloop;
En u immer voor blyft lichten,
Als de starre van uw hoop.

Ja, die zending van den hemel
Wykt by 't doodsbed zelf niet af,
En de lach der hoop verzelt u
Tot aen gene zy' van 't graf.

Moedertroost.

Vergeefs wou 't jammerlot meêdoogloos op my wrokken:
 Zyn woede is uitgeput.... 't kan my voortaan niet schokken.
 't Heeft my een vriend ontrukkt,
 Die my een broeder scheen in wederwaardigheden.
 God! 'k heb by dit verlies zoo 'n bittere smart geleden,
 Maer 't voorhoofd niet gebukt.

Verschriklyk was de stond, die me uit myn droom ontwaekte,
 Ik zag den vriendschapsband, die my zoo zalig maekte,
 Balddadig losgescheurd.
 'k Sloeg de oogen om my heen, en mogt hem niet ontmoeten!
 'k Sloeg de oogen nog eens rond; myn kroost speelde aen zyn voeten,
 En 'k riep: 'k heb uitgetreurd!

Verrukkend, ja, is 't heil, by gade en kroost genoten.
 Als my het wichtje koost, dat aen myn borst gesloten,
 In moederarmen rust;
 Als gansch myn liefde baedt in 't hopevol genieten,
 Dat ras een geurge bloem weêr de echtkorts zal ontschieten,
 Waerop myn blik belust;

Als myn drietallig kroost gelyk een roozenketen
 Rondhuppelt, hand aen hand, en ik, naest hen gezeten,
 Hun stap en schreên bewaek;
 Dan bloeit voor my een heil, dat al myn jeugd niet proefde,
 'k Vergeet de ontrouwe dan, die my zoo zeer bedroefde;
 't Is wellust dat ik smaek!

Wel beefde ik onlangs nog, met saemgevouwen handen,
 Als ik by 't ziekebed van een dier liefdepanden
 Bad, slaeploos uitgestrekt;
 Maer thans geen vreeze meer. Wat heil is my beschoren!
 Het wichtje knielt met my, in dankgebed verloren,
 Als 't morgenlicht my wekt.

En roept nu 't vooglenkoor den landman tot den akker,
 My maekt de teedere stem der dierbre kleinen wakker,
 Die moeder lief my heet;
 Gy zyt het, kindren, ja, wier ongeveinsde kussen,
 Wier schuldeloos gesnap het smartgevoel kan sussen,
 Dat door myn aedren reet.

Myn denkkraft snelt den tyd voorby die, op zyn vleuglen,
 Zoo vlugtig grafwaerls voert. Niets kan myn vreugd beteuglen:
 ?? 't wiegjen van een' zoon,
 Plaetst myn verbeelding my; zoet blykt hy op zyn moeder,
 En lacht. Die lach belooft aen myn gevoel een hoeder,
 Myn liefdewaek ten loon.

Den leiband in de hand, zie 'k reeds de eerste schreden
 Des lietlings. Dood, gy wenkt!... laet volgt hy in gebeden
 Zyn moeders kil gebeent!
 't Violtje dat in 't gras daerboven welig groeide,
 Wast onder tranen op, waermeê 't myn zoon besproeide,
 Tot ge eenmael ons vereent.

't Zal treuren; 'k voel 't: ik treurde op de assche van myn vader;
Nog treed ik 't dierbaer plekje bang en treurig nader;
Maer 'k hef weêr 't hart omhoog,
By 't denken dat ik leef voor de aengebeden kindren;
Dat zy bewaekt zyn, waer de ramp hen heen moog' slingren,
Door 't al bewakend oog.

Neen, langer treur ik niet by 't zwart verlies van vrinden,
'k Mag alles in myn kroost verdubbeld wedervinden.
Wanneer ik aen den voet
Des kruis met hen voor u, Alvader, nederkniele,
Een vloed van laefnis stroomt me in de afgematte ziele,
En 't leven is my zoet.

Vergeefs wou 't jammerlot meêdoogloos op my wrokken:
Zyn woede is uitgeput... 't kan my voortaan niet schokken.
't Heeft my een vriend ontruk,
Die my een broeder scheen in wederwaardigheden.
God! 'k heb by dit verlies zoo 'n bittre smart geleden,
Maer 't voorhoofd niet gebukt.

Treurzang
by den dood van Belgies eerste koningin.
Dichtstuk
door de Maetschappy van Rhetorika met gouden eermetael
bekroond op 13 july 1851.

't Was dan uw wil, o God. 't Verblyf der uitverkoren
 Ontsloot zich voor uw stem, Oneindig, Ongeboren;
 Een talloos engelschaer daelde uit den hemel neêr,
 En Belgies koningin was van dees aerd niet meer.
 De reine leliebloem, in 't tranendal ontloken,
 Werd door een Seraf van den levensstam gebroken,
 En voor den oppertroon der Almagt neêrgeleid,
 Als offerande voor zyn eeuwge majesteit.

O ja, het was uw wil. Zy was te rein voor de aerde;
 Te zuiver was hner glans, voor 's werelds rampengaerde;
 ?e grootsch, de stralenkrans die om haer schedel glom:
 En daarom praelt zy nu in 't eeuwig heiligdom.
 De vlekkelooze telg der eenge ware leering
 Bloeit onverwelkbaer voort, haer Schepper ter vereering;
 De vrome koningin kent ramp noch smarten meer;
 Maer juicht met de englen voor het aenschyn van den Heer.

Helaes! terwyl zy juicht in jubelende zangen,
 Is heel het vaderland met rouwfloers overhangen;
 Een aeklig klokgebrom verkondt de droeve maer:
 Door de eigen slag verplet, weent vorst en bedelaer!
 Een engel vloog tot God, miljoenen zielen treuren;
 De Koning moest zyn gâ van 't minnend hart zien scheuren;
 't Is of zyn leven brak, by 't scheuren van dien band,
 Die al zyn vreugd besloot met 't heil van Belgenland.

Ja, ween, geliefde vorst; want bitter is uw smarte,
 Onheelbaer is de wond van uw verpletterd harte,
 Te kostbaer is de schat, u door de dood ontrukkt,
 En moordend is de rouw waer gy in nederbukt.
 Als sterfling, moest de dood ook van haer lot beslissen;
 Door haer moest gy uw gade in vreugd en leed vermissen:
 Gy mist haer op den troon, gy mist haer aen uw hart,
 En 't zaligst huwlyksheil verzwond in weduwsmart.

Ja, ween, geliefde vorst, ween met uw huwlyks spruiten
 Die zy op aerd niet meer aen 't moederhart zal sluiten,
 Met hen die zy, naest u, het meeste heeft bemind,
 In wie gy eens haer deugd, haer beeltenis hervindt;
 Ween met de Belgen, om den schat dien zy verloren:
 Nooit zal haer liefdeblik hun smart meer tegengloren,
 Gesloten is het hart, dat al hun heil besloot,
 En yskoud is de hand, die de armen redding bood.

Zie, woelig Frankryk, zie op Belgies lyden neder;
 Herkent gy in dat lyk die lenterooze weder,
 Die reeds het gloriemerk op haren schedel droeg,
 Toen ze op uw vadergrond nog uit de doornen loeg,
 Waer ze, als een morgenster, een luttel heeft geblonken,
 Eer ze, als een heilverbond, den Belgen werd geschonken?
 Herkent gy in dat lyk, dat sieraed van uw troon,
 Dien diamant van uw gebroken koningskroon?

Buigt, trotsche Gallen, buigt den fier geheven schedel,
 Buigt neêr voor zoo veel smart; dat zich uw ziel veredel'
 By tranen en gebed. Daer ryst de grootsche baer,
 En heel het vaderland is als een rouwaltaer;
 Een tempel is ons hart, by 't lyk van ons vorstinne.
 Daer knielt, naest Belgies vorst, uw vrome koninginne;
 Haer hoofd hangt op haer borst, vergrysd en zonder kroon;
 Maer grootscher is zy thans dan op den koningstroon.

De Hemel is haer steun, de Hemel is haer hoeder;
 De Hemel riep haer kind, verdubbeld werd zy moeder;
 Met moederliefde omarmt zy Belgies vorstenkroost,
 En zorgt, en waekt voor hen, als de engel van den troost.
 Doch als zy de onschuld by haer moeders lyk hoort zuchten,
 Dan is 't als wou haer ziel ook aen dees aerde ontvlugten,
 Dan rigt zy weenend 't oog ten hemel tot heur gê,
 Of smeekt haer kind om heul, de Alvader om genâ.

Louiza, snikt zy toen, de smart heeft u verpletterd,
 En ik, helaes! sta pal, terwyl de donder knettert,
 Als de eeuwen-ouden eik die, dor, de kruin verheft,
 Terwyl de bliksemschicht de jonge loten treft.
 Moet ik myn laetste telg misschien in 't graf zien voeren,
 O dood! vóór gy den band myns levens zult ontsnoeren,
 Eer gy my weder in myn ega's armen legt,
 En my voor eeuwiglyk aen gade en kinderen hecht?

Maer is de smarte groot der diep rampzaelge moeder,
 Verdubbeld nog door 't wee van elk geliefden broeder
 En zuster van de jong ontslapen hemelbruid,
 Nog spreidt zich grooter smart op 's koning wezen uit.
 Zyn aedming is gezucht, zyn borst is toegenepen;
 Verschriklyk is de rouw die hem heeft aengegrepen;
 En zoo een sterveling zyn droefenis beseft,
 't Is 't bloedend kinderhart, dat 't eigen ramplot treft.

Zoo treurt het gansche volk, en stort een vloed van tranen,
 En 't vaderland omfloerst, bedrukt, zyn zegevanen;
 En wyl en vorst en volk zyn zuchten saem vereent,
 Is 't of de schepping met de droeve zielen weent.
 De laetste najaerszon doet bloem en blad verwelken,
 En paerlend hangt de douw als tranen in de kelken,
 En huilend schudt de wind de laetste blaedren af,
 En heel natuer is doodsch, en treurig als het graf.

Zie opwaerts, zalig volk, getuige van haer leven,
 't Is geen verbeelding, neen, ik zie haer schimme zweven
 In 's hemels ryk, naest 't beeld van Frankryks gryzen vorst.
 Zy is 't! Der vaedren schild praelt schittrend op haer borst;
 Zy strekt haer armen uit naer haer geliefde telgen;
 En reikt een zegepalm aen de bedrukte Belgen;
 Zy is 't! Volzaelge stond! wy zien Louiza weêr!
 Maer ach! de schim, verdwynt en 'k zink in droefheid neêr.

Geliefde Koningin, die we eeuwiglyk betreuren,
 Geen sterveling vermag 't, uw volk weêr op te beuren.
 De grond is nat geschreid waer ik op nederkniel,
 En nergens vind ik troost voor myn bedrukte ziel.
 O mogt uw deugd in 't hart van al uw kindren dalen!
 Helaes! 't is 't eenig heil dat Belgie blyft omstralen!
 Verwezentlyk, o God, verhoor myn smeekgebed,
 En voor al eeuwen is myn vaderland gered.

**By het graf van wylen J.B. Peeters-Schram, in leven burgemeester
der stad Lier, aldaer overleden den 21 january 1853.**

Neen, gy hoort zuchten noch gebeden,
 O onverbiddelyke dood!
 Gy spot met 't wee van hier beneden:
 Ons lyden is u nooit te groot.
 Weêr moest gy 't woedend werktuig heffen,
 Om 't lydend burgerhart te treffen,
 Gy maeide ons aller vader neêr;
 O neen! gy kent geen mededoogen,
 Door u is al ons heil vervlogen,
 Ons Burgemeester is niet meer!...

Ja, treurt, bedrukte Lierenaren!
 Geeft door geweene uw boezem lucht;
 Geen smart kan de uw' thans evenaren,
 De vreugd is van u heen gevlugt.
 Myn stadgenoten! gy, voor dezen
 Zoo zalig, zyt thans droeve weezen;
 Vergeefs rekt gy uwe armen uit
 Naer hem, die in uw lyden deelde;
 De hand, die al uw wonden heelde,
 Helaes! is thans der wormen buit.

Ja hy, wiens schoone ziel voor kunstgevoel ontgloeide;
 Hy, die de vriend des volks en der beschaving was;
 Die door goedaerdigheid de ruwste zielen boeide,
 En door zyn liefde alleen de diepste wond genas;
 Die onvermoeibaer voor ons aller welzyn zwoegde;
 Die door regtschapenheid ons aller lof verwierf;
 Die aen vernuft en kunst de schoonste deugden voegde,
 Regeerde ons slechts een poos, beweende ons toen, en stierf!...

Ach! 't is myn taek niet van zyn deugden op te noemen,
 Hy, die hem heeft gekend heeft steeds hem gewaerdeerd;
 De deugd heeft eigen schoon en blyft zich zelve roemen,
 Zy wordt door eigen glans omluisterd en vereerd.
 'k Stort slechts op 't kille lyk een stroom van liefdetranen,
 En kniel in treurgezang by 't dierbaer graf ter neêr,
 Ter schaduw van de doodsch met krip omtogen vanen,
 En volg hem in den geest tot by den Opperheer.

En 't is my of de dierbre schimme
 Met wellust op haer kindren ziet;
 Een sterre blinkt aen de oosterkimme,
 Die zacht heur stralen nederschiet.
 Ja, PEETERS blyft de stad bewaken,
 Die hy zoo roemryk wilde maken,
 De stad waervoor hy heeft geleefd;
 Hy bidt 't oneindig Opperwezen,
 Dat het het volk, dat hy voor dezen
 Regeerde, een nieuwen vader geeft.

**Aen den heer G.C.L. Bergmann, by zyne benoeming tot
burgemeester der stad Lier, den 4 april 1853.**

Volzalig oogenblik! onze angsten zyn verdwenen;
Een nieuwe dageraad is aen de kim verschenen,
En spreidt zyn luister om ons heen.
Thans is ons vaderstad met feestgewaad omhangen,
Om haren Burgerheer aen 't minnend hart te ontvangen,
Haer bange stryd is doorgestreên.

Ja, slechts een luttel tyds moest zy als weduw treuren,
 Om thans, gelyk een bruid, het hoofd weêr op te beuren,
 Met stralen van geluk omgloord;
 Want BERGMANN was haer hoop, haer wellust en haer leven;
 Als vader is hy thans haer kinderen gegeven;
 De Algoede heeft haer beê verhoord.

Ja, diep ging zy gebukt in folterend verwachten.
 Zou thans haer boezemvriend, haer zoon, haer leed verzachten,
 Haer steun en haer beschermer zyn?
 Haer liefding streed gewis met liefde en zelfbelangen?
 De liefde zegepraelt: hy zal het ambt ontvangen,
 Haer steun en haer beschermer zyn.

Volschoone waerborg voor uw toekomst, Lierenaren!
 De zone zal gewis den vader evenaren,
 Wiens deugd tot spreekwoord overging;
 Gy hebt hem als een kind aen uwe zy' zien groeijen,
 En hem als jongeling, als een sieraed zien bloeijen,
 In 't oord waer hy den dag ontving.

En zyn geboortegrond, volzaelge Lierenaren!
 Plukt thans den bloesem van zyn mannelyke jaren,
 Zyn leven is aen u gewyd;
 Hy zal 't bedrukte hart met raed en daed genezen,
 Een troostend engel zyn voor weduwen en weezen,
 Voor elk die met de ellende strydt.

Geliefde Burgerheer! zy treurt niet meer, de stede
 Waer gy het daglicht kreeg; zy juicht, en, als een bede,
 Stygt haer gejuich ten hemel op;
 Wie dierf er gisteren nog die stad zoo zalig wanen,
 Waer 't lydend hart zich thans verligt in vreugdetranen,
 Die nedervallen als een hemeldrop.

Volzalig zyt gy ook, o Burgemeester! vader!
 Want met verrukte ziel treedt gy de kindren nader,
 Die de Almagt aen uw liefde gaf;
 Ja, 't is zoo zoet aen 't hart, te minnen en te helpen,
 De tranen van de smart door vaderzorg te stelpen,
 Van aen de wiege tot aen 't graf.

Sla de oogen om u heen, zie hoe de knapen juichen,
 De grysaerds in genot voor u ter nederbuigen
 Met vreugd en eerbied op 't gezigt;
 Zie hoe een vuerkolom van gloeiende fusyen
 De wellust van het volk om haer weet uit te spreijen,
 En 't feest vervrolykt en verlicht.

Gy hoort het klokgebrom, in jubelende toonen
 Zich mengen aen 't geschut, aen 't juichen van de zonen
 Van uw geliefde vaderstad;
 Gy ziet, in 't avonduer, hoe elke burgerwooning
 Verlicht is en versierd, als of voor 't eerst een koning
 Een overwonnen ryk betrad.

Gy ziet het, Burgerheer! u treft zoo'n liefdeteeken;
 Die uiterlyke vreugd mag tot uw ziele spreken,
 Maer 't hart uws broeders ziet gy niet;
 Gy ziet de boezems niet, die thans van wellust jagen,
 Gy hoort de bede niet, den hemel opgedragen,
 By 't ruischen van het zegelied.

Ja, in het stil vertrek der burgerlyke kringen,
 Daer vloeit voor u een stroom van heil en zegeningen,
 Ontsproten uit de dankbaerheid;
 Daer wordt voor u gewensch, daer wordt voor u gebeden,
 Opdat de Almogende, in zyn goedheid, voor uw schreden
 Steeds bloemen van den vrede spreid'!

U past de burgerkroon, o BERGMANN! want uw daden
Staen reeds in 't goud gegrift op ons regeringsbladen,
En in de ziel van 't dankbaer hart;
U voegt de burgerkroon; want zy past slechts die mannen,
Die de eigenbaet voor 't heil van 't dierbaer volk verbannen:
Aen hem, die de afgunst haet en tart.

Lang zal die burgerkroon uw schedel blyven tooijen,
En 's hemels zegening op al uw daden vloeijen,
Want de Almagt nam uw offer aen;
De feestkrans die de stad omluistert en omloovt,
De vreugde die het volk veredelt en veroverd,
Zal noch door tyd noch ramp vergaen.

Ja, als ge, als sterveling, deze aerde zult begeven,
Dan blyft de dankbaerheid in aller harten leven,
En voert u naer de onsterflynheid;
Dan spreidt zich eerst de glans van zoo veel deugd ten toone,
En, tranen stortend, wordt uw ryke burgerkroone,
Op 't dierbaer graf ter neêr geleid.

Aen den heer Frans Rens, by zyne benoeming tot ridder der Leopolds-orde.

Lang was Belgies gouden spraek
Als in vreemden dwang gekluisterd
CH. LEDEGANCK 1836.

Daer hing zy magtloos en verbroken
In 't woud, de vaderlandsche luit;
Want langzaam blies de laetste zanger
In Vlaenderen den adem uit.
Doch als de zuiderwind haer roerde,
Toen was 't, of elk gebroken snaer
Een somber-treurgen lykzang bruiste
Voor de afgestorven Bardenschaer.
En als de wind uit 't noorden loeide,
Toen klonk ze als uit der Vaedren graf;
Toen was 't, of 't voorgeslacht den Belgen
De maet voor hooger zangen gaf.

Maer Belgie sluimerde; zyn geestkracht
 Was met een doodskleed overspreid,
 En Maerlants tael klonk als de stemme
 Der wees, die om haer moeder schreit.

Wie is zy, die beeltnis van goud en azuer,
 Die plots door de nevelen dringt?
 Haer golvende mantel heeft 't speeltuig geraekt,
 Zy zingt,
 En de Belg is ontwaekt.

't Is Belgenlands maget. Zy daelt van heur troon,
 En raekt, met haer vinger van goud,
 Het voorhoofd van Vlaenderens zonen weêr aen,
 Aler zy hun 't speeltuig vertrouwt;
 Zy drukt er het zegel van 't kunstenryk op,
 Omstraelt ze met 't licht van heur kroon,
 En voert ze, wen 't speeltuig voor 't vaderland klinkt,
 Van de aerde op der dichteren troon.

En gy waert haer liefeling, o Bard dezer eeuw!
 U ook heeft zy 't voorhoofd geraekt.
 De stemme van RENS klonk met geestdrift door 't woud:
 'Op, Vlaendersche broeders! ontwaekt!
 De zon der verlichting daegt op in 't verschiet,
 Haest spreidt zy haer luister op Belgies gebied,
 Op, broeders! te wapen! ten letteren-stryd!

Te wapen! te wapen! komt broeders, 't is tyd!
 Te wapen! klonk de echo door heide en door woud,
 Door beemd en valleijen en veld;
 De Lei ruischte zachtjes de tale van 't bosch;
 Te wapen! herbruiste de Scheld'.

Die stemmen verzwonden in klinkend akkoord;
 De Bard was bezielde en de schepping bekoord;
 En de echo klonk nogmaels door heide en door veld,
 Aen de oever der Leije en aen de oever der Scheld':
 De tael is gansch het volk!

Ja, RENS! het was uw stem, die de eerste my ontwekte,
 Myn hart voor Vlaendren kloppen deed;
 Terwyl gy naest myn egâ streedt
 Op 't letterveld, en de armen rekte
 Tot aen de goddelyke luit,
 Die gy een zegezang ontrukte,
 En als een bruid aen 't harte drukte,
 Stortte ik myne eerste zangen uit.

Ik zag het vuer uw oog doorstralen,
 Dat Vlaendrens helden heeft ontgloed;
 'k Bleef aen uw stemme vastgeboeid,
 Tot op het uer van zegepralen.
 En nu gy, held der tael, de borst met 't ridderkruis
 Getooid, door broederen omgeven,
 In 't feestgezing uw boezem lucht moogt geven,
 Bezing ik uw triumf in de eenzaam letterkluis.

Neen, 't is uw zusters niet gegeven
 Te deelen in het feestgenot;
 En doodsch en treurig is het lot
 Op aerd' der vrouwe voorgeschreven;
 Doch als de kunst haer ziel ontbrandt,
 De krachten van haer geest ontteugelt,
 Verbreekt zy boei en slavenband,
 En, als door hooger magt gevleugeld,
 Volgt ze als de tortel, in een toemelooze vlugt,
 Het spoor van de aedlaer door de lucht.

Dat dan, langs 't spoor der adelaren
 Van 't Vlaemsche vaderland, myn heilwensch u geword',
 De wensch, dien myne ziel voor u heeft uitgestort,
 O RENS! by 't ruischen van de snaren;
 De wensch, dat gy nog lang, de vlaemsche ziel ontvonkt,
 Als lichtbaek voor de kunst blijft gloren,
 En door uw vreedzaamheid de Belgen blijft bekoren,
 Ten glans van 't ridderkruis, dat op uw boezem pronkt.

O kon myn zwakke stem u naken,
 O vorst! die op der Belgen troon
 Gezeten, ook den vlaemschen zoon
 Met vaderliefde wilt bewaken,
 Dan stortte ik, in een dankgeluid,
 Voor 't regt dat gy myn broeder liet weêrvaren,
 Geheel myn zielskracht op de snaren
 Der vaderlandsche luit.

Doch gy, gy hoort de vlaemsche toonen,
 Gy, Vlaenderens zone, die den vorst hebt voorgelicht;
 Gy, die geen huichelaren zwicht,
 En die naer regt den Vlaming weet te loonen;
 Gy, door geen zuidergloed verschroeid;
 Gy mint de tale van het noorden,
 De toonen, die u in de wieg bekoorden,
 De bloem der poëzy, die in ons Vlaendren bloeit.

't Is feest! myn danklied klinkt voor allen,
 Die wrochten aen het taelgebouw,
 En, 'k zweer hun, op myn zustertrouw,
 Dat Vlaendrens spraek niet meer zal vallen;
 Zoo lang de zon in 't oosten gloort,
 Zal Maerlants luit in Vlaenderen ruischen,
 De Noordzee, vlaemsche zangen bruisen,
 Die Schelde en Leij' herhaelt, voor 't zuiden en voor 't noord.

By het afsterven van den dichter Ledeganck.

Daer ligt de schoonste bloem uit Belgies dichterkrans;
Daer ligt zy, kleureloos, gesneden van den stengel;
Heur blos is weggevaegd door haer bewakend engel;
Haer schoon versmolt in 't goud van 's hemels eeuwgen glans.

Helaes! wat rest er van heur aardsche stofkleedy?
Wat blyft er van de plant, die slechts een wyl haer schoonheid,
Haer liefelyke kleur voor 't stoflyk oog ten toon spreidt,
En sterft by 't stormen van het winterjaergety?

Maer onwaerdeerbaer is de schat dien gy ons boodt,
O nagedachtenis van Vlaendrens letterbraven!
Zyn leven was een bron, om 't nakroost aen te laven,
Schoon hy zoo schielyk uit deze aardsche kringen vlood.

Hoe blinkt de paerlenry van zyne dichterkroon;
 't Zyn starren in het kleed van Belgies letterhemel;
 Zy glimmen vlekloos in 't bezoedeld stofgewemel,
 Gelyk de diadeem van Vlaendrens grootsten zoon.

Ziet gy den dichtrenstoet daer plegtig neêrgebukt?
 Hun tranen zyn de tolk van hun geschokte zielen;
 De zode, waer zy thans in rouwgebed voor knielen,
 Besluit het dierbaer pand, hun door den dood ontruikt.

En langs den Vlaemschen boôm, langs dat bekoorlyk oord,
 Door zyn geliefden mond zoo heerlyk eens bezongen,
 Dreunt thans een rouwgezang, aen broedersmart ontwongen,
 Dreunt thans het dof gebom van aeklig klokakkoord.

En daer, o hemel! waer zyn hoogste zaligheid
 Bestond in 't zoet gestreel van kinders en van vrouwe,
 Bleef niets van vroeger heil, dan bittere weduwrouwe,
 Niets, dan de tranen die de reinste liefde schreit.

Maer 't scheppende genie, op aerd zyn eigendom,
 Dat schitterende merk der uitverkoren zielen,
 Dat kan de hand der dood noch teistren, noch vernielen:
 Het klom ten hemel op, en ademt nog alom.

Zoo lang de Vlaemsche zoon, op 't ondermaendsch gebied,
 In dichteryken gloed, naer hooger inspraek luistert,
 Gevoelt hy dat die geest hem zachtjes tegenfluijstert;
 Hy zingt, en Ledeganck herademt in zyn lied.